

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Michiel Lieuwma
Titel	Trek
Jaar	2013
Uitvoering	

Copyright (C) 2013 by Michiel Lieuwma

TREK

MICHIEL LIEUWMA

2012

Het kind, voortgekomen uit een *bewuste* keus, moet de vervolmaking zijn van een hypothetisch geluk: je *kies*t voor het kind, en dat kind wordt diens gevolg de wandelende hypothese voor een *goed gemaakte keus*.

Personages:

JULIA, een meisje van 14

MARIE, haar moeder

EDWIN, haar vader, gescheiden van Marie

FREDERIKA, de nieuwe geliefde van Marie

NIELS, een pedofiel

1.

‘Van het kind eisen dat ze zich beheerst zou dus betekenen dat ze zich belemmert.’

2.

‘Want men zou eens denken dat wij niet ruimdenkend zijn.’

SCENE I - BOVEN

Julia staat achter het douchegordijn.

Marie Liefie, luister eens?

Julia Ik kan je niet horen, ik sta onder de douche.

Marie Er is niks aan de hand, mamma wil gewoon even een momentje.

Julia Je wil weer beginnen over Niels. Ik hoor het aan je stem.

Marie Hoe kom je dáár nou weer bij?

Julia Altijd als je zo praat wil je weer beginnen over Niels.

Marie Hoe kom je dáár nou bij liefie?

Julia Nou, wilde je daarover beginnen of niet?

Marie Nee hoor.

Julia Je weet niet eens wat je moet zeggen, je zit gewoon weer tegen me te liegen.

Marie Juul, ik wil bést openstaan voor jullie contact. Maar sommige dingen gaan *zelfs* mamma een beetje ver. Daar moeten we het dan inderdaad eventjes een heel klein beetje over hebben. Meer zeg ik eigenlijk niet.

Julia Mam, ik ben geen kind meer.

Marie Ik zég toch dat ik ópensta voor alles. Waarom doe je dan zo onáárdig tegen me?

Julia Wat je me wil zeggen bevalt me nu al niet, en ik heb het *recht* me daarvoor af te kunnen sluiten.

Marie Ik ben potdomme je bloedeigen moeder! Mag ik ook nog wat zeggen hier in huis?

Julia Dank je mam, voor je betrokkenheid, ik stel het allemaal zeer op prijs.

Marie Wat is dat toch met die kinderen van tegenwoordig. Jullie denken ook alleen maar aan *jezélf*!

Julia Maak je vooral niet druk om mij. Ik red me wel.

Marie Julia, nu moet je eens even heel goed naar me luisteren: ik neem mijn verantwoordelijkheid, ja? Dan moet jij nu dus ook *jóúw* verantwoordelijkheid nemen.

Julia Wil je daarmee zeggen dat ik moet stoppen om van iemand te houden?

Marie Zeg die dingen nou niet. Daar weet jij nog helemaal niks vanaf, wat houden van allemaal inhoudt. Daar ben je nog veel en veel te jong voor.

Julia En pap en jij zijn al uit elkaar sinds wanneer?

Marie Je weet pas wat liefde is *zodra* je het hebt verloren. Dus daar kan jij nog helemaal niet over meepraten, Juul.

Julia Jullie zijn inderdaad een prachtig voorbeeld.

Marie Pap en ik leerden elkaar kennen toen ik zeventien was. Dus dat is heel wat anders.

Julia Mam, je snapt het niet. Niels en ik... wij *houden* van elkaar. En jij flipt daarover, dus we *kunnen* er niet uitkomen.

Marie Ik vind het grote woorden voor een veertienjarige. Die man manipuleert je misschien wel. En ik ben je moeder dus je moet naar me luisteren als ik dat soort dingen tegen je zeg. Ik zeg dat uit *bezorgdheid*. Ik zeg dat omdat ik van je *hou*. Heb je dat begrepen?

Julia Hoe kun je dat nou zeggen. Je luistert niet eens naar me.

Marie Zeg eens eerlijk liefje: hebben jullie al fysiek contact gehad?

Julia Mám!

Marie Liefie, dit is belangrijk. Ik wil het weten. Ik ben hier de moeder. Ik hoor dat soort dingen te weten. Ik heb *recht* op dit soort informatie.

Julia En ik ben hier de dochter en ik zwijg als het graf.

Marie Jezus Christus Julia! Dit is van cruciaal belang! Als het antwoord 'nee' is kunnen we toch tot een compromis komen? Dat snap je zelf toch ook wel? Als jullie van elkaar *af* kunnen blijven, als jullie kunnen *wachten*. Ja jezus, sta ik hier nog een beetje mee te geven ook. Kun je het geloven? Juul, zeg nou iets potdomme.

Julia zwijgt.

Marie Julia, ik krijg nog grijze haren van je. Wat moet ik doen om je te laten luisteren?

Julia blijft zwijgen.

Marie Dus het is ja. Want dat zeg je *eigenlijk*, als je nu niks zegt. Want jij weet ook wel, dat indien het antwoord op mijn vraag 'nee' is, dat het geen enkel probleem is, dat het zelfs *voordelig* is, om het toe te geven. Julia, zeg eens eerlijk? Is het antwoord ja?

Julia Mam, ik ben toch niet achterlijk. Is het 'nee' dan kan het altijd nog 'ja' worden. En is het 'ja' dan schreeuw je weer de halve buurt bij elkaar.

Marie Juul zeg het nou. Juul? Ju-huuul. Julia. Kom op, doe nou niet zo kinderachtig, doe nou niet zo flauw.

Julia Wat denk je zelf. Die man is zesendertig.

Marie Nou. Dat is een opluchting. Dat is een hele opluchting. Ja, dat mag je stom vinden maar voor mij is dat een hele opluchting, om te horen. Daar kunnen we iets mee.

Julia Ga je dan nu weg?

Marie En nu? In de toekomst, bedoel ik, waar gaat het naartoe?

Julia Ja Jezus, weet ik veel? Ik heb het toch eerlijk gezegd, wat wil je nou nog meer horen?

Marie Ik wil er gewoon van op aan kunnen dat alles *goed* komt.

Julia Wat wil je dan dat ik zeg?

Marie Weet je wat? We nodigen hem uit voor een etentje vanavond. Is dat geen goed idee? Dan kunnen we het er gewoon even over hebben. Als volwassen mensen onder elkaar. Met zijn allen komen we er wel uit, toch? Zou hij daarvoor open staan? Om te komen eten?

Julia En dan ga jij je weer de hele tijd belachelijk aan lopen stellen zeker.

Marie Julia, luister. Dit is mijn compromis. Je kunt het ook in de wind slaan.

Julia En dan is Frederika d'r zeker ook weer bij.

Marie Natuurlijk is Frederika d'r ook weer bij. Frederika wóónt hier nu. Zij is nu onderdeel van onze *familie*.

Julia Ik weet al waar dat liedje eindigt.

Marie We zijn een heel ópen gezinnetje. Dat zou je moeten weten. Dat zijn we al je hele leven. Je kunt ons toch vertrouwen? Dit is veilig vaarwater voor Niels, om ons wat beter te leren kennen. Ik heb toch al gezegd, dat als jullie je kunnen gedragen, dat we dan heel erg open staan?

Julia Mam, sinds jij met die vrouw hebt herkén ik je niet eens meer.

Marie Zeg dat nou niet Juul. Wat weet jij daarvan. Mensen veranderen. Mensen veranderen constant. Jij bent ook verandert.

Julia Ik wil je weer terug mam.

Marie Volgens mij hadden we het over iets anders. We hadden het over een etentje, wat vind je daarvan Juul? Een etentje? Dat is toch best een leuk idee?

Julia Het lijkt mij anders een heel erg slecht idee.

Marie Dan niet. Het was maar een aanbod. Ik kan het ook meteen afkeuren.

Julia Ik wil dat pappa erbij is.

Marie Zeker om die slettebak, hoe heet ze ook alweer.

Julia Pap heeft nog nooit iets verboden.

Marie Omdat-ie je verwend heeft Julia! Pappa heeft geen geweten als het om belangrijke dingen gaat.

Julia Ja maar mam, *jij* wil niet luisteren.

Marie Het gaat helaas niet.

Julia Oh nee?

Marie Jij denkt dat pappa doodleuk instemt met de hele situatie. Jezus Juul, doe toch eens niet zo naief. Je weet hoe pappa is. Die zou de politie nog bellen om zijn eigen dochter aan te geven.

Julia Mam, pap *is* de politie.

Marie Dat bedoel ik.

Julia Pap gaat zijn reputatie zeker op het spel zetten voor de dingen die ik doe. Laat me niet lachen mam. Je kent pap, die lost zijn zaakjes liever zelf op.

Marie Waar haal je *dat* nou weer vandaan?

Julia En doe nou niet de hele tijd alsof ik dom ben ofzo. Je kent pappa toch?

Marie Nou, ik moet eerlijk zeggen dat ik hem de laatste tijd amper meer herken. Maar misschien heb je gelijk. Daarom heb je des te meer reden naar *mij* te luisteren. We kunnen toch probéren samen de zaakjes op een rij te krijgen? En kom nou even onder die douche vandaan, dan kunnen we elkaar tenminste in de *ogen* kijken.

Julia Ik bel pap wel. En nu de badkamer uit.

SCENE II - BENEDEN

Frederika zit als enige aan tafel. Julia is in de voorkamer en staart haar aan.

Frederika Nou, wat is er nou? Wat zit je nou weer mysterieus naar me te kijken?

Julia Ik doe toch niks?

Frederika Jawel, je zit naar me te kijken, je zit me uit te dagen.

Julia Ben je soms bang voor mij?

Frederika Pff. Waarom zou ik bang voor jou zijn?

Julia Weet ik veel.

Frederika Hou nou op met me zo aan te staren, nu vind ik het niet meer leuk.

Julia Zie je? Je bent gewoon bang voor me.

Marie (*vanuit de keuken*) Julia, hou daarmee op.

Julia Boe.

Marie (*vanuit de keuken*) Julia, wat zeg ik nou?

Julia Je bent bang voor me. Ik kan zeggen wat ik wil.

Frederika Dit is echt belachelijk.

Edwin komt de kamer binnen. Frederika gaat naar de keuken.

Edwin Mijn kleine lieve meisje!

Julia Dag pap.

Marie (*vanuit de keuken*) Zeggen wij geen dag meer tegen Frederika.

Julia Pap, ik wordt gek hier.

Edwin Ja dat zal wel, met die twee gekke wijven ook de hele tijd.

Julia Kun je me hier niet weg krijgen? Juridisch bedoel ik dan.

Edwin Dat zal niet gaan meisje, je zult moeten wachten tot je zestien bent.

Julia Maar dat is nog twee jaár.

Edwin Twee jaar zijn zo voorbij.

Julia Maar pap, ik trek het *echt* niet meer.

Edwin Je zult toch moeten volhouden.

Julia Dat is niet eerlijk.

Edwin Het leven *is* niet eerlijk. Wen er maar vast aan.

Julia Dat zeg je altijd. Alsof je daar dan nog iets tegen in kan brengen.

Edwin Daarom zeg ik het altijd.

Julia Pap, ik moet je van mam iets vertellen –

Edwin En het antwoord is nee.

Julia Hoe weet je nou wat ik ga zeggen?

Edwin Mamma en ik hebben het er al even over gehad, en het antwoord is nee.

Julia Mam en Frederika zeggen ja. Dat is twee tegen een.

Edwin Frederika is een beetje geschift en mamma is niet voor reden vatbaar. Die vent kan niet deugen, daar heb je geen mensenkennis voor nodig, en pappa's stem telt dubbel. Je zet hem uit je hoofd en je gaat maar een nieuwe jongen uitzoeken. Eentje van je eigen leeftijd.

Julia Mam zegt dat als jij niet inbindt, dat je dan je zeggingschap over mij kan verliezen, en dat wij elkaar nooit meer zien. Dat zou ik heel erg *erg* vinden.

Edwin Je hebt geen onderhandelingspositie Julia, ik ga hier niet over discussiëren. Ik heb ingestemd met een etentje. Bovendien, over twee jaar ben je vrij en kan je gaan en staan waar je wil.

Julia Pap, ik hou van jou. Ik hou van mam. Ik hou van Niels. De enige manier om die drie dingen te combineren ben jij. Je moet je dus echt even over je koppigheid heen zetten nu, en openstaan om Niels te leren kennen. Dan zul je zelf zien dat het een hele leuke jongen is.

Edwin Het is geen jongen.

Julia Hoe weet jij dat nou?

Edwin Sommige dingen weet je gewoon.

Julia Pap? Weet je nog toen we naar Rotterdam gingen? En weet je nog wat je me toen hebt gezegd, pap? Over mijn eigen pad kiezen, en over mam en Frederika? Toen we in dat gekke café zaten waar jij zo graag wilde zitten, en ik een cassis had en jij een chocomel?

Edwin Niet pruillippen, je weet dat ik daar gevoelig voor ben, niet pappa manipuleren.

Julia En dat je toen zei dat, wat ik ook zou doen, dat je altijd zou proberen te *begrijpen* wat ik ermee zou bedoelen, voordat je een oordeel zou vellen?

Edwin Dit is een bijzonder geval.

Julia *Alles is altijd* een bijzonder geval.

Edwin Daarom kan pappa veel beter inschatten wat wel en niet kan.

Julia Hoe kun je het nou wéten, als je hem toch niet ként?

Edwin Sommige dingen weet je gewoon.

Julia Ik ga naar mamma en dan zeg ik dat je weer stellig doet.

Edwin Juul, nu moet je even heel goed naar me luisteren: ik stond zonet al op het punt om de telefoon te pakken en de politie te bellen. Dan werd Niels opgepakt, en dan waren jullie voor altijd van elkaar gescheiden, en dat heb ik niet gedaan omdat ik van je hou. Hoor je dat Julia?

Julia Omdat je ook wel weet dat het geen zin heeft om de politie te bellen.

Edwin Hoe gaat het op school?

Julia Praat me d'r niet van.

Edwin Heb je leuke lessen, heb je leuke klasgenootjes?

Julia Leuk is niet het juiste woord.

Edwin Goed. Ik zeg al niks. Mam drong erop aan dat we het gezellig gingen hebben.

Marie komt op met de glazen.

Julia Mam zegt wel meer van die gekke dingen.

Marie Ik vind het toch zó gezellig om weer eens allemaal bij elkaar te zijn.

Edwin En wat eten we? Eten we weer uit de tuin?

Marie We gaan gourmetten.

Edwin Is dat niet met, ehm, vlees enzo?

Frederika We hebben een veganistische gourmet voorbereid.

Edwin Een veganistische gourmet. Toe maar.

Marie Dat kan heel lekker zijn.

Frederika We hebben allemaal lekkere dingetjes voorbereid.

Edwin Ik had niet anders verwacht.

Marie Kom nou effe, je kan toch ook best een keertje leuk reageren?

Julia Ik vind het echt belachelijk dat we weer moeten gourmetten.

Edwin Pappa vindt het ook belachelijk, pappa moet zich er ook toe zetten.

Marie Ik dacht, het is vandaag een *bijzondere* dag, dus doen we iets bijzonders.

Julia en Edwin kijken elkaar bedenkelijk aan.

Marie Toch een soort van feestje, niet? Zo'n allereerste ontmoeting met de hele familie bij elkaar.

Julia Kom op mam, niet zo hypocriet. We zijn *nóóit* met de hele familie bij elkaar.

Marie Ja toch? Iemand alvast iets te drinken? Wijntje Edwin?

Edwin Doe maar een spaatje.

Marie Nou hop, ga maar vast een wijntje halen voor pappa.

Edwin Spa voor mij.

Julia af.

Marie Luister goed Edwin, ik wil hier alvast even iets met je afspreken, als volwassen mensen onder elkaar. Ik heb net een stevig woordje met Julia gesproken en ze staat er heel erg open voor hier serieus met ons over te praten. Wij gaan dit zaakje dus *sámen* oplossen, heb je dat begrepen? Ik ben *géén* slechte moeder, ik doe het uitstekend hier in huis, er is hier niks uitzonderlijks aan de hand. Dit soort dingen gebeuren, dit soort dingen kunnen in de beste families gebeuren, dit soort dingen gebeuren overal, en dit soort dingen kunnen wij prima zelf oplossen. Je weet wat er op het spel staat, Edwin, als je Julia wil blijven zien in de toekomst zal je je een beetje corporatief moeten opstellen. Ik wil dat je je gedraagt vandaag, naar die jongen toe, het is een hele normale jongen, het is een hele lieve jongen, er is niets mis met die jongen. En zolang ze niets met elkaar doen behalve handjes vasthouden is er wat mij betreft *niets* aan de hand en moeten we alleen wat regeltjes en dingetjes met elkaar afspreken, dingen die belangrijk zijn, om zeker te weten dat de zaken niet uit de hand kunnen lopen.

Edwin Het kan natuurlijk *altijd* uit de hand lopen.

Marie Niet de hele tijd van die cynische dingen zeggen. Je moet het een kans geven.

Edwin Ik *ben* hier toch? Ik *gééf* het toch een kans?

Marie Ja Edwin? Ga je dat kunnen beloven?

Marie pakt de hand vast van Frederika. Edwin moet zich inhouden om niet meteen geïrriteerd te raken.

Edwin Moet je dat weer met zo'n toontje zeggen?

Marie Wat voor toontje? Doe ik het meteen weer niet goed? *(tot Frederika)* Gebruikte ik een toontje?

Frederika Je doet het heel goed hoor zoetje.

Edwin Hou je er even buiten, dit is iets tussen ons.

Marie Frederika mag daar ook best iets van vinden.

Edwin Oh, ze mag er alles van vinden, zolang ze zich er nu maar even *buiten* houdt.

Marie We zouden een *open* gesprek hebben.

Edwin Ben ik niet open? Ik ben zo open als een, als een –

Frederika Je weet dondersgoed wat de rechter heeft gezegd over je aanwezigheid in dit huis. Je kan dit ook zien als een geste, *van* ons, *aan* jou, omdat we het ook liever anders hadden gezien. Je kan het gebaar ook appreciëren.

Edwin Oh, ik apprecieer het gebaar van harte.

Marie Ja, zo kan ik niet meer nadenken.

Edwin Ik zeg toch niks? Ik ben toch bereid? Ik ben een en al oor. Ik ben één brok onverdeelde aandacht.

Frederika Wat Marie wilde zeggen is, onze dochter gaat een nieuwe fase tegemoet. Een nogal belangrijke nieuwe fase. Daarom wilden wij je ervan verwittigen. Zodat je het niet via *via* hoort.

Edwin En noem haar niet de hele tijd ‘onze dochter’.

Marie Maar het *is* onze dochter.

Edwin Het is *onze* dochter.

Marie Het is ook *onze* dochter.

Edwin Jezus, gaan we ook nog touwtrekken met onze dochter?

Marie Wen er maar aan, het is ook *onze* dochter, Frederika heeft ook zeggenschap over haar. En dat vind ik overigens een mooi iets.

Frederika Ze is erg aan me gehecht geraakt.

Edwin Die heks heeft je lopen manipuleren, met haar progressieve ideetjes, en haar alles-moet-maar-kunnen-mentaliteit, en ik mag daar niets van zeggen of ik word het huis uitgeflikkerd?

Marie Dat is helemaal niet waar Edwin. We hebben een gezellig etentje, en dan hebben we het er rustig over, als volwassenen onder elkaar. Daarin neem ik je juist héél serieus.

Edwin Laat mij het dan nog even kort en bondig samenvatten. Want als ik het goed begrepen heb zit de situatie momenteel volstrekt op slot.

Marie Het zit juist *niet* op slot. Zolang we erover prátén.

Edwin Mijn bloedeigen dochter heeft een halve relatie met een of andere pedofiel. Maar zodra ik de politie bel verlies ik elke zeggingschap over mijn dochter. Ik zie niet

waar de opening zit voor debat Marie. Het voelt toch niet echt alsof het allemaal zo bespreekbaar is.

Marie Het is geen pedofiel! Hoe vaak moet ik dat nou nog zeggen?

Edwin Marie, iemand die het met mijn dochter doet, laten we het beestje maar gewoon bij de naam noemen, zo iemand is, in mijn ogen, noem het bekrompen, noem het kleinburgerlijk, maar mijn dochter is minderjarig en de man is volwassen, en daar hebben wij een woordje voor bedacht, in onze samenleving, daar is een *term* voor bedacht, voor de zekerheid, voor mochten er zich vergissingen voordoen, een beetje zoals deze, definitiekwesties, en in zo'n geval spreken wij van Pe-do-fi-lie, en dientengevolge noem ik hem: pe-do-fiel.

Marie Niels is een hele nette, hele beleefde jongen, en hij doet het trouwens nog helemaal niet met Julia.

Edwin ...nóg?

Marie Je snapt wat ik bedoel. Ik wil best toegeven dat het *ingenikkeld* is, om te *begrijpen*, en dat we daarover moeten *praten*, maar je moet hem niet meteen in een *hokje* stoppen, dat doen wij namelijk ook niet. Het ligt er maar net aan hoe je het bekijkt, en ik bekijk het als volgt: zolang ze geen sex hebben is het geen, ehm –

Edwin Pedofiel.

Marie Misdaad! Wilde ik zeggen. Is het geen misdaad.

Edwin Dat is alweer beredeneerd vanuit het paradigma van de misdadigheid, het bewijs dat het mis *zal* gaan!

Marie Zolang ze geen sex hebben is er niks misdadigs aan.

Edwin En zodrá ze sex hebben is het te laat.

Marie Wie zegt dat ze sex *zullen* hebben?

Edwin Marie, een pedofiel valt niet op personen, een pedofiel valt op een leeftijd, een interval. En ik weet niet hoe dat met die jongen zit –

Marie Niels heet ie –

Edwin Maar als mijn intuïtie juist is, ziet hij in onze dochter geen Julia lopen, maar twee benen met een interval ertussen, een interval van een jaar of drie, tot de bloem van zijn perverse voorkeur is verwelkt en hij weer door moet zoeken naar een nieuw en jong ongeschreven blaadje.

Marie Edwin! Je benadert hem nu dus alweer als een misdadiger! Maar hij heeft niks misdaan, behalve dat hij van Julia *boudt*. Dat is toch niet misdadig? Houden van? Dat is toch iets *moois*?

Edwin Marie, ik heb je hoog zitten, maar dit vind ik ronduit naïef. We praten hier in het woordveld van de criminaliteit en jij blijft hem het hand boven het hoofd houden.

Marie Ik zeg toch juist dat hij *niks* gedaan heeft?

Edwin Het is een kwestie van tijd voordat het misgaat. Zo werken die dingen gewoon!

Marie Niet de hele tijd doen alsof jij alles weet. Dat noem ik geen gesprek. Misschien gaat het dit keer wel helemaal anders. Het is toch *ons* kind? Ze is toch slim genoeg? Je kent Julia toch? Je kunt haar toch vertrouwen?

Edwin *Haar* vertrouw ik ook wel, ik vertrouw alleen haar *moeder* niet.

Frederika Als ik me er even mee mag bemoeien –

Edwin Hou je er buiten!

Marie Edwin, luister: de politie bellen kan altijd nog. Het enige dat ik zeg is dit: we moeten er *eerst* in alle redelijkheid over kunnen *praten*. Daarom hebben we dit *etentje*. Daarna kan je doen wat je wilt. Maar je móét Julia deze ene avond gunnen om te bewijzen dat de liefde een rekbaar, groots begrip is. We moeten dit toch kunnen beredeneren? Misschien zie jij het wel fout, is het échte liefde, soms kan dat toch, dat het echte liefde is, lós van alle leeftijd?

Frederika Jij had toch ook op een gegeven moment iets met dat jonge grietje? Hoeveel scheelde dat eigenlijk?

Edwin Hou je er buiten zei ik!

Frederika (*tot Marie*) Ik mag ook best iets zeggen.

Marie Het is beter als het even tussen ons is hier. Jij mag je er straks weer mee bemoeien.

Frederika *Bemoei* ik me? Nee toch? Ik *bemoei* me toch niet?

Marie Ik weiger dit van begin af te veroordelen. Ik redeneer vanuit háár, ik redeneer omdat ik geef om onze dochter. Dat zou jij ook kunnen doen. Soms is de interval gewoon groot. Maar als het echte liefde is, en het overleeft, heb je wel iets duurzaam; en dan heb je nog de rest van je leven om ervan te genieten.

Edwin Ik snap het niet zo goed. Je kon dat toch gewoon *van begin af aan* afkeuren?

Marie Het ligt niet zo eenvoudig. Frederika en ik zouden naar Portugal gaan.

Edwin Aha!

Marie Julia wilde niet mee. En Portugal is ver. Opzich is Julia oud genoeg om voor zichzelf te kunnen zorgen, nietwaar? Je kent haar, ze is al erg volwassen voor haar leeftijd. Dus hadden we bedacht, om te testen, dat zij deze zomer voor het eerst

helemaal alleen thuis zou doorbrengen. Dat wilde ze zóóó graag, en wij wilde zo graag naar Portugal.

Edwin En jullie hebben mij niet gebeld? Je kan toch ook *mij* bellen? Ze kan toch ook de zomer bij *mij* doorbrengen?

Marie Bij jou.

Edwin Bij mij ja, dat kan toch ook gewoon?

Marie Edwin. Jij weet net zo goed waarom dat niet zo'n goed idee is.

Edwin Dus laat je haar maar alleen thuis.

Marie Dat kan ze best, ze is oud genoeg.

Edwin Je laat haar nog liever alleen thuis dan dat je haar aan mij toevertrouwt.

Marie Edwin, daar gaat het niet over. Waar het om gaat is, dat ze oud genoeg is om alleen thuis te kunnen blijven. Dat is waar we het over hadden.

Edwin En wat heeft die Niels ermee te maken?

Marie Dat wou ik net zeggen. Nu, toen we terug kwamen was er ineens een jongen, en die had zich over haar ontfermt, omdat ze toch niet zo goed alleen bleek te kunnen zijn –

Edwin Zie je wel?

Marie Onderbreek me niet de hele tijd! En dat hadden wij heel erg lief gevonden van hem, en heel erg attent, om zich zo over haar te ontfermen.

Edwin Een volwassen vent, omdat jullie weg waren... ben je geschift ofzo?

Marie Er is toch niks gebeurd!

Edwin Hoe weet je dat zo zeker?

Marie Dat zegt ze toch *zelf*?

Edwin Dat zegt zij *zelf*.

Marie Julia is goud-eerlijk over dat soort dingen.

Edwin Je laat haar alleen thuis met wat voor hetzelfde geld een psychiatrische patiënt zou kunnen zijn.

Martie Ze is al bijna volwassen.

Edwin Volwassen genoeg om een gestoorde gek naar binnen te laten.

Marie Volwassen genoeg om *keuzes* te kunnen maken.

Edwin Ze is veertien!

Marie Wat doe je weer principieel over leeftijd. Je bent zo oud als je je *voelt*.

Edwin Dat is minderjarig!

Marie Ach, leeftijd. Veertien kan niet. Zestien wel. Vijftien is maar ietsje meer dan veertien. Zestien is al bijna vijftien. Wat is het verschil tussen veertien en zestien, denk ik dan.

Edwin Nee. Ik kan hier niet mee leven. Er komt hier iemand in mijn huis –

Marie Het is mijn huis.

Edwin Het was ooit mijn huis, dus dat mag ik best zo zeggen.

Marie Het was ooit óns huis.

Edwin Dan was het ook ooit mijn huis.

Marie Dat klinkt alsof het dan meer jouw huis was dan mijn huis.

Edwin Dat was het ook.

Marie Dat jij kostwinner was wil niet zeggen dat je meteen zeggingschap hebt op het hele huis. Als ik van jou niet in die rol was gedrukt was ik misschien ook wel kostwinner geweest.

Edwin Wat heeft dat nou weer met huizen te maken!

Marie Dat jij die toon van bezitterigheid hebt gezet, en daar geen aanspraak meer op kan doen, nu het huis van mij geworden is.

Edwin Ik kan daar best aanspraak op doen, retorisch gezien, ik kan best zeggen: niet in mijn huis.

Marie Maar het is niet jouw huis.

Edwin Ik vind dat in geval van pedofilie daar best een uitzondering op gemaakt kan worden.

Marie Het is geen geval van pedofilie! Hoe vaak moet ik dat nou nog zeggen!

Edwin Ik vind dat zelfs in geval van *vermeende* pedofilie daar uitzonderingen voor gelden.

Julia komt op.

Marie *Juist* in zo'n geval wegen principes zwaar. Er moet namelijk een inschatting gemaakt worden. Als jij zegt aanspraak te maken op het huis en daarmee de

zeggingschap over wie er binnen komt en wie niet, zeg je daarmee tegelijk een goede inschatting te kunnen maken, maar dat kan je niet, want je blijft flippen over Niels en je kent hem niet eens!

Julia Waar hadden jullie het over?

Marie Oh, niks. Ga de tafel maar dekken moppie.

Edwin Dat is niet eerlijk Marie. Dat is helemaal niet eerlijk.

Ding dong. De deurbel gaat.

SCENE III – EERSTE KENNISMAKING

We horen Julia de trap afstormen. We horen een uitgebreide begroeting. Het duurt allemaal net iets te lang. In de woonkamer is het pijnlijke stil. Uiteindelijk komt Julia met Niels de huiskamer binnen.

Marie Stel je hem niet even aan ons voor?

Julia Niels. Pap. Mam. Pap. Niels.

Frederika *(staat op, geeft hand)* Hoi, ik ben Frederika. De, ehm –

Niels Dag allemaal. Leuk jullie dan eindelijk eens te mogen ontmoeten. U ziet er goed uit, en U ook trouwens Marie *(stapt op Edwin af)* En U bent dus de vader *(geeft hand)* Ik heb veel over u gehoord. Maakt u zich geen zorgen. Goede dingen vooral. Ook minder goede dingen trouwens *(lacht)* nee hoor, ik maak maar een grapje, alleen maar goede dingen.

Edwin is verbluft.

Niels Hoe maakt u het? Oh, ik vergeet me helemaal voor te stellen. Niels, aangenaam. Maar zeg maar Niels hoor *(lacht om zijn eigen grapje)* Ik heb trouwens een kleinigheidje meegenomen *(legt het kleinigheidje neer op tafel, niemand durft het uit te pakken)* Ik dacht, misschien is dat wel een leuk idee, het is per slot van rekening een hele happening, u zult het allemaal wel net zo spannend vinden als ik. Maar laten we het niet al te lang over mij hebben *(lacht innemend)*

Marie Goed. We zijn compleet, iemand iets drinken? Wijntje Edwin?

Edwin Spaatje zei ik *(tot Niels)* Ik moet nog rijden.

Niels Ik begrijp het volkomen.

Ongemakkelijke stilte, niemand weet deze te doorbreken.

Marie Zullen we dan maar een spelletje doen?

Frederika Wat een leuk idee! Wij zijn verzot op spelletjes! Nietwaar Julia?

Julia zwijgt.

Frederika Wat voor spelletje had je in gedachten?

Marie Welke doen wij hier altijd?

Julia Mám.

Marie Wat? Mag ik weet iets niet zeggen?

Julia Máám!

Marie Oh, ik zeg blijkbaar weer iets verkeerd.

Edwin Ik weet niet of ik nu wel in de stemming ben voor een spelletje.

Frederika Doe toch niet zo flauw. We gaan wel zwarte pieten. Dat vindt Julia ook leuk.

Edwin Je wil nu écht een spelletje gaan doen?

Frederika Kom op, effe niet zo ongezeilig. Zwarte pieten, dat ken je toch nog wel? Daar was jij vroeger al zo goed in (*tot Niels*) kan jij dat, zwarte pieten?

Niels Uiteraard.

Frederika deelt de kaarten. Tijdens het delen ontstaat langzaam het gesprek.

Edwin Ik bedoel, ik vind nét dit spel dan weer erg ongepast, vinden jullie niet?

Frederika Omdat het zwarte pieten heet?

Edwin Omdat het in zekere zin racistisch is.

Frederika En nu val je daar wél over?

Edwin Ik merk het alleen op.

Frederika De wereld zit vol verdeeldheid, machtsmisbruik, onderdrukking. Daar vind niemand nooit niks van. En gaan we zwarte pieten en het is ineens een probleem?

Edwin Ik zeg alleen dat het *opvallend* is.

Frederika Nou, en mij valt het op dat je dat nou nooit eens zegt als het over de onderdrukking van bijvoorbeeld vrouwen gaat, of homo's, of andere minderheden.

Edwin Gaan we nu alweer op die tour? Ik dacht dat we de hele riedel van het feminisme nu wel hadden gehad. Vrouwen staan voorop tegenwoordig, alles is erop ingericht. Ja? Kunnen we die discussie dan alsjeblieft een keertje parkeren?

Frederika Feminisme is niet dat de vrouw voorop staat, dat is nu juist de hele misvatting. Maar goed ik hou erover op. Ikzelf ben óók voor gelijkheid.

Edwin Daar gáán we weer (*tot Niels*) Let op, deze riedel heb ik al zo vaak gehoord.

Frederika Wat is je probleem? Ik mag dat toch gewoon vinden?

Edwin Mijn probleem is niet wat je zegt, mijn probleem is dat de plaat blijft hangen.

Frederika (*tijdens het delen, mompelend*) Mijn punt is dat ons vrouwbeeld niet deugt: we moeten *nog* dunner worden, *nog* dikkere tieten hebben, *nog* bredere heupen, *nog* smallere taille, schaamlippen mogen niet afwijken, er mag niks teveel zijn, niks te weinig, beharing moet weg. Meisjes die aan dat beeld moeten voldoen zijn ronduit ongezond. Ze zijn te dun, te bleek. Een op de drie vrouwen die een schaamlipcorrectie ondergaat heeft na afloop geen gevoel meer in haar clitoris...

Niels Een vrouw vindt het vaak veel heftiger als er *niet* meer naar haar gekeken wordt.

Edwin moet lachen.

Frederika Wat wil je daarmee zeggen?

Edwin Dat er al een tijdje niet meer naar je gekeken wordt. En dat dat blijkbaar zijn weerslag heeft op je manier van redeneren.

Frederika Enwin, maak het niet de hele tijd zo persoonlijk.

Edwin Als je een jonge stoot was geweest had je waarschijnlijk hele andere dingen gezegd.

Niels Uiterlijk is niet *on*belangrijk.

Edwin Voila.

Niels Je kunt het niet ontkennen.

Edwin Dat probeer ik haar ook altijd te vertellen.

Niels Als je van nature niet moeders mooiste bent ga je dat al gauw algemeniseren, net zolang tot iedereen jouw middelmatige standaard heeft. Maar we willen niet allemaal in een tuinbroek, om het maar even 'fout' te zeggen. Iedere vrouw wil het aller-allerliefste mooi gevonden en aanbeden worden. Pas als dat niet meer lukt komen de theorieën.

Edwin Kijk, hij begrijpt het tenminste. Hoorde je dat?

Frederika Als je dat zegt draag je juist bij aan het systeem dat vrouwen uitbuit!

Edwin Alsof vrouwen daar niet evengoed aan bijdragen.

Frederika Daar zeg ik ook niks van.

Edwin Wat is je punt, dat er onrecht is? Punt gemaakt. Mijn probleem is, dat ik het graag over daarná wil hebben, over de volgende stap.

Frederika Vrouwen *moeten* wel blijven hangen omdat mannen niet *willen* luisteren.

Edwin Dat bedoel ik.

Niels Voor zover ik het zie is er een oerdrift, en die wordt min of meer in toom gehouden door de ratio. Die oerdrift is overal, in *alle* vormen. Dat wil zeggen, op de wereld is er vast wel iemand te vinden die opgewonden wordt door de aanraking van natte klei. Hij beweegt op het snijvlak tussen perversiteit en paranoia. Dat bepaalt of geilheid wint van schaamte. Meestal wint de paranoia, wordt hij overmant met schaamte. Maar soms niet, soms wint de perversiteit, wordt hij overmant met overmoed. Dan wordt het gevaarlijk. Pas *in* de natte klei is zijn verlangen vervuld, maar meteen zal er een groter verlangen voor in de plaats komen. Hij kan simpelweg niet samenvallen met de natte klei.

Frederika Wat heeft het vrouwbeeld nu weer met natte klei te maken?

Edwin Stil dan even. Dit is heel interessant.

Niels De emancipatie van de vrouw zal pas zijn definitieve doorbraak kennen zodra wij allemaal, dat wil zeggen man én vrouw, beginnen te onderkennen dat die oerdrift leidend is, in toom gehouden moet worden, en *alle* vormen kan aannemen.

Frederika Maar dat doen we toch allang?

Niels Nee hoor. We omcirkelen de uitzondering en zonderen die af. We zetten er een hek omheen, wijzen ernaar, veroordelen het (*nadrukkelijk*) Dat is geen gezonde ontwikkeling.

Julia (*gooit de laatste kaart op*) Af!

Marie Oh, ik. Sorry.

Niels Nu bent U dus af.

Edwin En wat gebeurt er dan?

Julia Wodka!

Edwin Waar heeft ze dat geleerd?

Julia Alsof ik nog nooit wodka op heb. Jezus, ik ben oud genoeg hoor.

Edwin Nou, dat vind ik dus niet.

Marie Ga toch eens met de tijd mee. Bij ons mag dat gewoon hoor. Wij zijn een modern gezin. Of wil je liever een biertje? Of een wijntje?

Edwin Ga je dat kind nou wijn geven?

Niels Ik lust ook wel een biertje inmiddels.

Julia Ik ook!

Marie Dan zal ik eens even een lekker biertje voor jullie pakken. Jij nog iets Edwin?

Edwin Spa, had ik gezegd.

Marie Echt geen wijntje? Ik heb zo een fles open hoor.

Edwin Spa is prima!

Marie Juul, ga eens even wat te drinken voor pappa pakken.

Julia af. Ongemakkelijke stilte.

Niels Even onder ons: ik wil best begrijpen dat wij hier met een ingewikkelde situatie te maken hebben. Ik en Juul, wij hebben elkaar helemaal gevonden. Dat is zeldzaam, en dat moet je koesteren. Maar intussen ben ik zesendertig en zij is, hoe oud is ze nu eigenlijk?

Edwin Nauwelijks veertien. En het is niet wij. *Wij* zitten hier niet met een ingewikkelde situatie. *Jij* zit met een ingewikkelde situatie. Begrijpen wij elkaar?

Marie Edwin, niet meteen weer zo.

Edwin Meteen weer *hoe*?

Niels Oh, ik begrijp het volkomen. Ik heb daar alle begrip voor. Daarom zijn we ook bij elkaar, om het op te lossen, als volwassen mensen onder elkaar.

Edwin Wat stel je voor?

Niels Wat stel je zelf voor?

Edwin Ik stel helemaal niets voor, ik wil gewoon weten wat hier allemaal aan de hand is.

Marie Wij zijn een heel open gezin, wij staan heel erg open voor dit soort dingen.

Edwin Wat voor dingen?

Marie Nou, zijn geaardheid, of ik bedoel misschien meer de *grenzen*. Dat moet toch kunnen nietwaar? (*tot Niels*) Voor zolang je er niks mee doet, bedoel ik dan, voor zolang je op non-actief staat.

Niels Non-actief?

Marie Ik ga er vanuit dat jullie geen fysieke band hebben?

Niels Inderdaad.

- Marie Dat bedoel ik. Nou, daar staan wij dus heel open voor. Dat jij nu bij ons kan komen eten, en dat je dan meer dan welkom bent, zonder dat ik daar nu iets van vind, van jou of jullie, of wat jullie ermee doen.
- Edwin Dat vind ik wat vlug geconcludeerd.
- Niels U denkt misschien, waarom zou ik zo openlijk uitkomen voor mijn affectie voor Julia? U zult vast weten dat het best wel een taboe is in onze samenleving, en dat het niet overal getolereerd wordt. Dat het zelfs in de meeste gevallen verketterd wordt. Daarom wil ik nog maar eens onderstrepen wat Marie net aankaart, namelijk dat ik geenszins van plan ben om het *fysiek* te maken, mijn affectie voor jullie dochter. Ik *kan* wachten.
- Edwin Het feit dat je de term ‘wachten’ gebruikt, betekent dat niet juist dat je er dus al mee speelt in gedachten?
- Niels Oh, ik ben me wel degelijk bewust van het feit dat het een *compromis* is (*op vertrouwelijke toon*) Maar als je het niet heel erg vind hou ik dat gedeelte liever onder ons. Sommige mensen in onze huidige samenleving zouden alleen al om deze uitspraak een steen tegen mijn achterhoofd willen gooien (*lacht*). Sommige dingen zijn gewoonweg te complex voor ‘de gewone man’.
- Edwin Je hebt het wel over mijn dochter hier.
- Niels Luistert u wel naar wat ik zeg? U mag een voorbeeld nemen aan uw vrouw –
- Edwin *Ex* vrouw.
- Niels *Ex* vrouw, die inziet dat er een bepaalde hiërarchie zit in hoe dat soort dingen tot ons komen. U snapt zeker niet hoeveel het voor mij en mijn lotgenoten zou betekenen als ik kon bewijzen dat wij wél naast elkaar kunnen bestaan, zónder voor best uit te worden gemaakt, dat wij ons wel kunnen beheersen als het moet. En tóch ook recht op liefde hebben, net als ieder ander mens op aarde.
- Edwin En daar heb je uitgerekend *mijn* dochter voor nodig?
- Niels Julia en ik hebben elkaar gevonden, daar kan ik toch ook niet veel meer van maken? Mensen vinden elkaar toch? Dat gaat in mijn geval toch niet heel anders dan bij ieder ander?
- Edwin Hoe moet ik dat geloven? Waar ontmoet een volwassen man een meisje van veertien? In de speeltuin?
- Marie Edwin!
- Edwin Ik vraag het maar, uit belangstelling, waar hebben jullie elkaar ontmoet? Vertel eens, hoe hebben jullie elkaar leren kennen?

Julia op met de drankjes.

Niels Zoals je misschien weet geef ik beweging tijdens zomerkamp. En Juul zat toevallig in mijn groep dit jaar. We hadden dit jaar een oneven aantal. Dus *iemand* mag dan met de leraar, wat overigens heel gewoon is. Zodoende ontstond er dus al snel een klik tussen Juul en mij. Of niet Juul?

Edwin Dus jij bent haar bewegingsleraar.

Niels Zo zou je het kunnen zeggen. Maar eigenlijk zijn wij veel meer van elkaar, of niet Juul?

Julia reageert niet.

Niels Eigenlijk zijn wij zielsgenoten.

Edwin Zo zo, zielsgenoten. En wat houdt dat precies in?

Niels Wij voelen elkaar perfect aan.

Edwin Je zei net iets over niet fysiek maken, wachten, dat soort dingen, of heb ik dat allemaal verkeerd begrepen? Heb ik dat weer te letterlijk genomen?

Niels Ik snap dat je het moeilijk vindt om te begrijpen, daar heb ik alle begrip voor, zoals ik al zei.

Marie Het is juist heel begrijpelijk! Daarom hebben we het er ook over met elkaar. Om tot elkaar te komen. Om elkaar te leren begrijpen.

Niels Ik vind het ook onhandig dat ik ben zoals ik ben, maar ik probeer daar wel wat mee te doen, ik probeer daar wel een draai aan te geven. Ik ben niet iemand die in zijn eentje op zijn kamer gaat zitten en denkt: het leven haat mij. Ik ben een van de weinige voorbeelden, denk ik, van mensen die daar juist wel heel open mee om proberen te gaan, die juist proberen te zoeken naar mogelijkheden, en nieuwe vormen. En ik kan heel goed begrijpen als je me daarop afrekent, want hoezo moeten er überhaupt nieuwe vormen gevonden worden, en hoezo is het überhaupt een gespreksonderwerp, en hoezo kunnen we het niet gewoonweg veroordelen, en als ik heel eerlijk ben: zou ik er zelf niet aan lijden dan weet ik niet hoe ikzelf zou reageren. Misschien zou ik ook heel conservatief zijn. Misschien zou ik ook denken: weg ermee. Maar feit is dat ik er nu eenmaal aan lijd. Dus hoop ik in elk geval in directe kring daar in alle openheid over van gedachten te kunnen wisselen.

Marie En natuurlijk rekenen we je daar niet op af! Het is *juist heel goed* om er zo over te praten.

Niels Oh, ik wil heel goed begrijpen dat mensen stijgen van de gedachten alleen al. Het is natuurlijk het allergrootste taboe. En kinderen zijn 'heilig'. En sex is 'precieus'. En misbruik 'verwerpelijk'. Het is utopisch te denken dat daar überhaupt in het publieke debat over gepraat zal kunnen worden op een *open* manier. En dat is volstrekt hypocriet, maar het is nu eenmaal niet anders. Daar heb ik allang vrede mee. Maar ik ben ook maar gewoon een mens, met gevoelens. *Ook* seksuele, net als

ieder ander. En het heeft geen enkele zin deze voor me te houden. Dat zou alleen maar averechts werken.

Edwin Daar ben ik het anders volledig mee oneens. Maar goed, wie ben ik?

Marie Laat hem nou eens uitpraten.

Niels Ikzelf vind het ook onhandig, maar ik denk dan, als ik er toch niks mee doe, dan is er toch in principe niks aan de hand?

Marie Kijk, dat vind ik nou zo knap van die jongen.

Edwin Het *is* geen jongen.

Marie Hij gaat daar heel volwassen mee om vind ik, vind je niet?

Edwin Hij *is* volwassen.

Marie Zo bedoel ik het niet, je kan ook bij de pakken neer gaan zitten, maar wat hij bedoelt is, dat je het ook als zodanig kan proberen te accepteren en er dan voor te zorgen dat je het kanaliseert. Dat vind ik echt heel bijzonder, dat je er zo naar kan kijken.

Edwin Ga je hem nou ook nog parafraseren?

Marie Je doet zo opgefokt, je doet zo onaardig meteen. We zouden toch gezellig samen eten?

Edwin Dat komt omdat ik het gevoel heb dat ik hier de hele tijd buiten gehouden ben. Hoelang speelt dit al?

Marie Sinds de zomer dus.

Edwin En waarom heb je niks gezegd?

Marie Ik heb het nu toch gezegd?

Edwin Maar waarom heb je niet *eerder* iets gezegd?

Marie Ik zeg je toch dat ik het nu toch heb gezegd?

Edwin Maar je moet het zeggen zodra het *speelt*. Nu is het al te laat.

Marie Edwin, hoe vaak spreken wij elkaar nou?

Edwin Je moet me bellen, je kan me toch gewoon bellen?

Marie We spreken elkaar nooit, ik kan je toch niet om de havenklap gaan lopen bellen?

Niels Ik wil hier geen ruzie ontketenen, dus bij deze wil ik u allemaal mijn nederige verontschuldigungen aanbieden. Ik had ook beter moeten weten. Ik had u best even kunnen inlichten.

Edwin Sorry, dat is iets tussen ons, daar heb jij ook verder niet zoveel mee te maken.

Niels Het zit zo, ik ben zeer ruimdenkend, dat is waarschijnlijk mijn opvoeding. Hippieouders, jaren zeventig. Als vijfjarige ging ik al mee naar festivals in zo'n zak, voorop bij mijn moeder. Ik ga er altijd vanuit dat de mensen rondom mij even ruimdenkend zijn. Ik vergeet altijd dat dat helemaal niet zo evident is. Iedereen mag nu eenmaal denken wat hij of zij wil (*lacht*) En ik kan me best voorstellen dat ik u chequeer als ik zeg dat Juul en ik zielenmaatjes zijn. U bent de vader, u maakt zich ongerust. Maar tegelijk wéét ik: dat zal niet verdwijnen. Ongerst maakt u zich vanaf nu *altijd*. Dus kunt u maar beter in het reine komen met uw permanente ongerustheid. En juist daar kunt u niet vroeg genoeg mee beginnen. En precies daar kan ik u nu juist weer bij *helpen*. Nogmaals, ik heb het beste met uw dochter voor, en komen we er niet uit, dan zal ik mij daarbij neerleggen. *U* bent de vader.

Edwin Dat is het 'm nu net: als het waar is wat je zegt, en ik neem die waarheid serieus, dan zal ik mij moeten neerleggen bij het feit dat mijn dochter een eigen wil heeft, een eigen leven. Dat ze kortom haar eigen weg gaat. Ik kan haar dan wel adviseren of bijstaan, maar boven alles is ze blijkbaar oud genoeg om voor het eerst in haar leven autonoom te zijn. Ik zeg niet dat ik het daarmee eens ben, ik zeg dat ik mij daarbij neer zal moeten leggen zodra ik je woorden serieus neem. Maar als ik dat doe heeft het geen zin om er als volwassenen onder elkaar over te praten *totdat* we eruit komen, en te geloven dat als we er niet uitkomen jij je bij mijn wil neer zal leggen; als ik me namelijk tot dat gesprek laat verleiden leg ik mij al impliciet neer bij de geboorte van autonomie van mijn dochter, en als ik dat doe weet ik dat zij, indien wij er *niet* uitkomen, zélf zal kiezen welk kamp ze kiest; en drie keer raden wat een vroege puber zal kiezen als haar vader verbiedt wat ze het allerliefste wil.

Marie De ovenshotell!

Marie af

Frederika Ik ga even kijken of ik Marie een handje kan helpen.

Frederika af. Pijnlijke stilte

Niels Heb ik trouwens al een kus gehad?

Julia kust Niels op de wang. Clijfhanger, cut-scene naar:

SCENE IV - KEUKEN

Marie Ik zei nog zo dat het geen goed idee was.

Frederika Het gaat er uiteindelijk alleen maar om wat het beste is voor het *kind*. Goed, uiteindelijk is het *jouw* kind, daar hou *ik* me verder buiten, op het hoogste niveau bedoel ik dan –

Marie Jij mag ook heus je zegje doen. Je zegt soms hele goede dingen.

Frederika Als jij vind dat het kán, wie ben ik dan om te zeggen dat het *niet* kan. Ik bedoel, er wordt al zoveel bekrompen gedaan over al die kleine dingetjes.

Marie Dus je staat achter me? Zijn we een teampje?

Frederika Neem dat fietsen. Dat Julia de enige is die *zelf* naar school mag fietsen. Kijk, dan denk ik ook van, joh, fiets toch gewoon lekker naar school. *Iedereen* fietste vroeger in zijn eentje naar school.

Marie Dit is wel eventjes wat anders, dit is *fundamenteel*.

Frederika Maar het zijn dezelfde principes.

Marie Vind je me een slechte moeder?

Frederika Nee! Zei ik dat? Nee liefie, ik vind je helemaal geen slechte moeder. Ik vind je juist een *hele goede* moeder. Jij denkt tenminste aan jezelf. En trouwens, ik ben er toch ook, om kritische vragen te stellen? Julia boft maar, met zoveel ouders. Hoe meer ouders des te meer visies, en des te genuanceerder de opvoeding, nietwaar? Ik zorg er gewoon voor dat jij jezelf vragen blijft stellen, omdat ik dat belangrijk vind, dat je jezelf vragen stelt. Verder vind ik dat je het *juist* heel goed doet, en dat het *juist* goed is om ook voor dit soort dingen open te staan, dingen waar de maatschappij misschien soms een beetje moeilijk over doet maar waar je niet zo zwart wit over zou moeten denken.

Marie Dus je vindt mij een slechte moeder. Want dat hoor ik er een beetje in.

Frederika Ik wil alleen zeggen dat ik het raar vind om hier een beetje stiekem te gaan liggen doen met Edwin erbij, terwijl ze misschien allang hebben liggen vozen boven –

Marie In dit huis wordt niet ge- (*hapert*) ehm, ik heb ze duidelijk gezegd waar de grenzen liggen. Ik ben open maar niet tot in het oneindige.

Frederika Komaan. Niet zo naïef. En jij denkt dat ze zich daar aan zullen houden?

Marie Ik kan afspraken maken met mijn dochter, ja.

Frederika En nu is het ineens wél jou dochter.

Marie Wat is het anders?

Frederika Als het allemaal zo okee was zouden we ten eerste niet zo stiekem hoeven doen voor Edwin, en ten tweede zou je niet ineens zo spastisch doen over het woordje ‘vozen’.

Marie Ik vind dat Edwin zich daar eens een keertje niet mee hoeft te bemoeien. Je weet hoe bekrompen hij soms is.

Frederika Oh, en jij vindt jezelf niet bekrompen nu?

Marie Ik vind mezelf juist heel ruimdenkend. Over alles moet je nadenken, alles moet je overwegen, alles moet kunnen. Maar er zijn ook grenzen. En daar praat je dan over ja. Wat zijn we hier nu aan het doen?

Kijkt in spiegel.

Marie Ik zie er niet uit.

Frederika Je ziet er prachtig uit.

Marie Die ogen, iedereen ziet dat ik gehuild heb.

Frederika We zetten je onder de douche en daarna ben je weer helemaal de oude.

Marie Het is allemaal mijn schuld.

Frederika Er is niks aan de hand.

Marie Nee het is mijn fout, ik ben een slechte moeder.

Frederika Je bent de beste moeder die er bestaat, en nou hop, overeind, kom op Marie, een beetje meewerken nu.

Marie Ik ben een wrak.

Frederika We hadden misschien niet zoveel van te voren moeten drinken al.

Marie Zoveel hebben we anders ook weer niet op.

Frederika Ik drink normaal niet zoveel.

Marie In elke cultuur wordt veel gedronken, een glaasje meer of minder kan geen kwaad.

Frederika Je bent heus een goede moeder, daar moet je niet teveel over inzitten hoor.

Marie Vind je dat echt?

Frederika Tuurlijk! Ik vind jou een hele lieve, liefhebbende, energieke, vindingrijke, hele –

Ze valt stil.

Marie Kom.

Frederika Ja.

Marie Ga maar vast.

SCENE V - HUISKAMER

Juila en Niels zijn verplaatst naar de bank. Het is niet duidelijk of Edwin tegen het koppel praat of tegen zichzelf.

Edwin Okee, laten we eerlijk zijn. Aan het begin dacht ik: ik bel de politie. Maar dat is natuurlijk een beetje ironisch: ik *bén* de politie. Je kan moeilijk de politie bellen als je de politie *bént*. Je kan *jezelf* natuurlijk inschakelen. Er is *juist* niets aan de hand als je de politie bent, want de politie is er al, zou je kunnen zeggen (*lacht*). Al ben ik niet in functie als ik thuis ben. Althans, *in principe* niet, in principe neem ik mijn werk niet mee naar huis. Maar goed, je zou hetzelfde van een brandweerman kunnen zeggen, maar zou zijn huis afbranden dan weet hij precies wat hij moet doen, en in die zin ben je altijd een beetje aan het werk, als agent, zo ook thuis. Maar ik heb aan mijn gezin beloofd zo min mogelijk ‘politieagentje’ te spelen, want voor je het weet zeg je ‘ruim je kamer op!’ en denkt Juul dat ze anders een bon krijgt. Dus in principe ben ik thuis *off duty*. Maar er kan altijd iets gebeuren, en in die zin is het wel handig inderdaad, want als er dan eens écht iets gebeurt ben je er vanzelf bij.

Geen reactie.

Edwin Maar meteen daarna dacht ik:er staat natuurlijk veel meer op het spel dan alleen mijn dochter. Mijn dochter gaat met een man van zesendertig. Dat zijn geen goede zaken, ook niet voor mijn reputatie, ook niet voor het hele politieapparaat. Ik zie de koppen al voor me. En de naam is al amper te redden. En dan heb ik het niet eens over de publieke opinie: als het om anderen gaat zijn ze nergens te bekennen, en gaat het mis in eigen huis dan is meneer er met de kippen bij. Nee, laten we die kant maar niet opgaan. Dat is voor niemand een goed idee.

Geen reactie.

Edwin Bovendien, ik ken het als geen ander, die stroperige, langzame, vastgeroeste papieren machine van ons bureaucratische politieapparaat. Liever regelen wij dit soort zaakjes intern, als je begrijpt wat ik bedoel. Liever laat pappa zijn collega’s er eventjes buiten en kijkt hij eerst zelf even onder de motorkap.

Marie (*vanuit de keuken*) Juul! Tafel dekken!

Julia schiet de keuken in.

Edwin Op zich kunnen we het best op een accoordje gooien. Jij blijft van mijn dochter af tot ze juridisch gezien de gerechelijke leeftijd heeft bereikt. En tot die tijd is er een omgangsregeling. Maar dan komt Julia wel bij mij wonen, zodat ik het allemaal toezie. Als jij haar zover krijgt dat ze bij mij komt wonen beloof ik je dat we er onderling uit zullen komen.

Niels Hoe weet ik zeker dat je waarmaakt wat je belooft? Wie zegt dat je me er niet inluist?

Edwin Kijk, ik kan je zo aangeven als ik wil. Ik ken de wegen, ik kan het je vrij moeilijk maken. Toch kies ik ervoor je te helpen.

Niels Ik ben niet hulpbehoevend.

Edwin Als het daadwerkelijk een ziekte is kun je het ook genezen.

Niels Ik vind ziekte een wel heel zwaar woord.

Edwin Het is ook een hele zware connotatie waar dat woordje vandaag aan vastzit.

Niels Ikzelf zou zeggen: neiging.

Edwin *Neiging?*

Niels Iemand met een dwangneurose neigt ernaar om bijvoorbeeld tienmaal tien keer de bril omhoog en omlaag te doen alvorens te gaan zitten.

Edwin Dat kun je toch ook behandelen?

Niels Soms niet.

Edwin Ik vind een wc-bril wel van een andere orde.

Niels Waar wil je naartoe?

Edwin De hamvraag is: is het aangeboren?

Niels Maakt het verschil?

Edwin Het is cruciaal om te weten of het aangeboren is. Want als dat niet zo is, dan is het te genezen, te bedwingen, of te onderdrukken. Maar is het aangeboren, tja, dan is het aangeboren.

Niels Is het te genezen, dan is mijn liefde voor Julia dat ook, en je moet je afvragen in hoeverre zij dat *zelf* zou willen.

Edwin Jij bent niet verliefd op mijn dochter, je bent verliefd op een idee, een tijdelijk concept van toevallige omstandigheden van jongheid en schoonheid.

Niels Hoe weet je dat nou? Hoe weet je dat het geen echte liefde is?

Edwin Je praat over mijn toekomstige dochter als over een goede Bordeaux die te laat open is. Je wil er nog best van drinken maar kan het niet laten te benadrukken hoe veel beter het zou zijn als je er drie jaar eerder van gedronken had. En hoe dan ook kan je er volgend jaar niks meer mee.

Niels Jij denkt: daar zit een monster.

Edwin Inderdaad.

Niels Dat denkt iedereen.

Edwin En iedereen heeft gelijk.

Niels Goed, misschien ben ik een monster.

Edwin Laten we die knoop maar alvast doorhakken dan.

Niels En dan? Wat hebben we daarmee bepaald?

Edwin Dat je een monster bent.

Niels Wat gaan we eraan doen? Stel ik ben een monster? Gaan we het monster opsluiten?

Edwin Alleen als het monster vuur spuwt.

Niels Dat is een heldere definitie. En wat als dat monster *geen* vuur spuwt?

Edwin Dan wachten we niet *tot* hij vuur spuwt, want dat is vragen om problemen.

Niels U lokt hem liever alvast uit de tent.

Edwin Precies.

Niels Interessant. U bent overtuigd van smonsters monsterachtigheid en vindt uw overtuiging zo belangrijk dat er geen enkel ander perspectief meer bestaat?

Edwin Het *is* een monster, dat zegt het monster net zelf.

Niels Wat doet men met een monster wiens monsterachtigheid is bewezen?

Edwin Die stoppen we in een kooitje.

Niels En dat zou andere monsters mobiliseren zich te melden?

Edwin Misschien moeten we een verleidelijke kooi maken.

Niels Wat stelt u voor, vrijwillig gevangenschap? Een praatgroep voor monsters?

Edwin Mijn aanbod staat, denk er even over na.

Niels Ik vind uw aanbod niet verleidelijk.

Edwin Dan niet. We blijven niet bezig.

Julia komt terug. De tafel wordt gedekt.

Niels Zeg, Julia vertelde trouwens van jou en dat meisje, hoe heette ze ook alweer?

Edwin Laten we het hier niet over Jeanette hebben, dat is niet te vergelijken.

Niels Maar hoeveel scheelde dat dan?

Edwin Dat scheelde ook best veel. Maar zoals ik al zei, het is niet te vergelijken. En ik wil het er niet over hebben.

Niels Dat is opvallend. Omdat het erg verhelderend kan zijn dingen te vergelijken.

Julia Pap wil daar nooit over praten. En hij is daarmee dus meteen de hypocrietste persoon *ever*. Maar goed, laat hem maar lekker geloven dat het verschillend is. Wat kan mij het schelen.

Marie en Frederika op.

Edwin Maar we gaan dus veganistisch gourmetten?

Marie Sorry? Oh, ehm, ja.

Edwin Ben benieuwd.

Marie Ik ook.

Edwin Nee, juist niet.

Marie Huh?

Edwin Juist niet.

Marie Ik snap het niet.

Edwin Ik kook, zei je.

Marie Ik ook, zei ik.

Edwin Het was een grapje.

Marie O.

De tafel is gedekt, iedereen schuift aan.

SCENE VI - DE TOAST

Marie Mag ik even jullie aandacht? Ik wilde graag even van dit moment gebruik maken om een toast uit te brengen. Wij zijn hier nu bij elkaar en dat is een bijzonder iets. Juul, Edwin, Frederika, Niels (*laat boer*) Niels.

Edwin Nou gaan we het krijgen.

Marie Stil nou even! Ik ben nu ook eens een keertje aan het woord. Het is zo goed om te zien dat we weer door één deur kunnen met elkaar. Daar ben ik zielsgelukkig mee. Ooit is het misgegaan. Dat is nou eenmaal niet anders. Dertien jaar geleden waren we jong. Inmiddels is er een hoop gebeurd. Dat is nou eenmaal zo. Daar kunnen we niks meer aan veranderen. Juul, ik weet het nog goed, toen jij werd geboren, mijn engeltje, je was nog zo klein. Je moet weten, ik heb me lange tijd zorgen

gemaakt, dat mogen jullie best weten, ik heb lange tijd gedacht, komt dat wel goed, maar je ziet, het komt altijd goed, op het eind, en daarvoor ben ik jullie dankbaar, allemaal, omdat het uiteindelijk goed komt. Niels, je bent hier altijd welkom. En ik meen het. Ik ben zo blij dat het weer goed gaat vanavond. Weet je hoe dat komt? Omdat het zo'n *open* sfeer is hier, in mijn huis. Laten we dus opnieuw beginnen. Laat ons weer vrolijk samen zijn. Jongens, proost, op een goed en gezond en lang en gelukkig leven.

SCENE VII – NA DE TOAST

Edwin Goed. Genoeg gelachen. Ik zal er niet langer omheen draaien: ik veroordeel het.

Marie (*tot Frederika*) Gaat hij nou ook een toast uitbrengen?

Edwin Ik zal wel weer voor mijn beurt praten. Ik zal wel weer geen inspraak hebben. Maar *so be it*. Ik wil toch even mijn zegje hebben gedaan, en ik veroordeel het. Zesendertig. Dat veroordeel ik. Expliciet.

Frederika Is daar iets mis mee, met zesendertig?

Edwin Of daar iets mis mee is? Daar zijn wetten voor. Daar zijn wetten tégen. Daar bestaat een *náám* voor.

Frederika Er bestaan heel veel verschillende vormen van dingen.

Edwin Iemand van zesendertig met mijn dochter van veertien is in mijn ogen een, een (*tot Marie*) moet ik het echt hardop zeggen hier?

Marie Je weet hoe Julia daarover denkt.

Edwin Ah ja, en kinderen zijn de baas. Sorry, dat was ik even vergeten.

Marie Julia gaat je dit niet in dank afnemen. Maar goed, je moet het zelf weten, Edwin.

Julia zwijgt als het graf.

Edwin Dan vergooi ik mijn kansen maar bij mijn dochter. Dan zie ik haar maar een tijdje niet. Dat is dan maar zo. Het is te hopen dat ze daarna zelf contact met me opneemt, maar ik wijk niet van mijn standpunt.

Frederika Hoor je dat Juul, je vader gooit je in de uitverkoop.

Edwin *Jullie* doen dat. *Jullie* krijgen me zover dat ik me genoodzaakt voel tot dit soort extreme uitspraken te komen.

Niels Als ik even mag?

Frederika Wat ik niet begrijp is, dat als je dit wil voorkomen, hoe je het dan voor elkaar speelt elke vorm van zeggingschap te verspelen.

Edwin Zie je dat dan niet, stomme koe, hoe jij hier de boel manipuleert om mij eruit te kunnen werken?

Marie Ik wil dat je die laatste opmerking terugneemt, Edwin.

Niels Ik kan misschien iets betekenen in deze discussie.

Marie Je ging een beetje te ver, daarnet aan tafel, dat wilde Frederika denk ik alleen maar zeggen. De kinderen zitten er namelijk bij. Dan praat je niet over iemands rug.

Frederika Ik kan heus mezelf wel verdedigen hoor.

Edwin Het enige dat ik heb gezegd is dat er een *naam* voor is. Meer zei ik niet, dat is toch niet bekrompen? De hele wereld valt erover, en ik ben bekrompen als ik daar iets van vind? Ik verroodeel het. Dat heb ik van het begin af aan gedaan. Ik heb het eerst tegen jullie gezegd, toen tegen Juul, daarna tegen hemzelf. En nu zeg ik het nog een keer. Waarom mag ik dat niet zeggen? Ik voeg mijn stem alleen maar toe.

Marie We weten het nu wel. Je valt in herhaling.

Edwin Jullie nemen mijn stem wel héél serieus. Ben ik dan écht zo belangrijk, dat ik er mijn leven voor moet boeten, dat er gedreigd wordt dat ik mijn bloedeigen dochter niet meer mag zien, en dat jullie het liefst hebben dat ik er zo snel mogelijk, liefst al zodra ze haar eerste menstruatie achter de rug heeft, een strik omheen doe en verkoop aan de eerste de beste pedofiel?

Marie Edwin!

Edwin Ik zeg alleen maar waar het op staat. Maar als niemand het horen wil: prima.

Marie Het is geen pedofiel!

Niels Nu ja, strikt genomen –

Fredrika Wanneer mag het wel, en wanneer mag het niet Edwin, leg daar eens precies de vinger op. Jij en Jeannette, hoeveel scheelde dát ook alweer?

Edwin Gaan we wéér mij en Jeannette van stal halen?

Frederika Net zolang tot je antwoord geeft. Hoeveel scheelde dat?

Edwin Ik was zevenenveertig, zij was eenentwintig, dus reken maar uit.

Frederika Hier, zie je? Dat bedoel ik. Dat vind *ik* dus hypocriet, dat vind *ik* dus ont-zet-tend hypocriet.

Edwin Als je eenentwintig bent ben je oud genoeg om je eigen beslissingen te maken. Dat is het hele verschil.

Frederika Een verschil van zesentwintig jaar is nota bene *groter* dan het verschil tussen haar en Niels, dat is groot genoeg om te zien hoezeer zij destijds door jou gemanipuleerd moet zijn geweest.

Edwin Als het aan jou ligt, met je eeuwige feministische standpunten, is élke vrouw een slachtoffer en élke man een dader.

Frederika In dit soort kwesties is dat ook vaak het geval.

Edwin Dan snap ik niet waarom je in dit geval aan de kant van Niels gaat hangen.

Frederika Dat doe ik helemaal niet. Ik zeg je alleen waarom je hypocriet bent als je over dit soort dingen oordeelt.

Edwin Trouwens, ik heb juist nooit gezegd dat wij van elkaar zouden houden. Ik wilde eindelijk wel weer eens een beetje geile sex, en zij wilde allemaal kleren en spullen, en op reis enzo. Het was een prima ruil. *Meestal* zijn dat soort dingen een prima ruil.

Frederika Bah! Dat vind ik nou zó smerig klinken. Gadverdamme.

Edwin Nou, en ik vind liefde juist smerig klinken in zo'n geval. En ik spreek *juist* uit ervaring. Sex weegt altijd mee. En daarom veroordeel ik het. Juist omdat ik het mij zo goed voor kan stellen.

Frederika Hoor je eigenlijk wel wat je allemaal zegt nu?

Edwin Dat ik mij zorgen maak *via* mijn eigen kennis over mezelf? Is dat soms zo fout geredeneerd?

Frederika Dát heb ik nou tegen mannen. Die schaamteloosheid als het over dit soort dingen gaat.

Edwin Het lijkt mij heel verstandig om je eigen zelfkennis te gebruiken om andere situaties in te schatten. Dat zou jij ook eens moeten doen.

Frederika Dat doe ik juist de hele tijd.

Edwin Als het aan jou ligt moeten alle mannen dood.

Frederika Soms denk ik dat inderdaad. Als je dat soort dingen zegt, over ruil en sex.

Edwin Ik kom er tenminste voor uit, terwijl Niels hier over liefde praat.

Frederika En jij gelooft hem duidelijk niet.

Edwin Wat ik niet snap is, dat je mij veroordeelt, terwijl ik juist goudeerlijk bem over de situatie met mij en Jeannette, en dat je in één adem pedofilie goedpraat als het maar samengaat met liefde. Want dat is wat je *eigenlijk* zegt nu.

- Frederika Dat zeg ik helemaal niet. Ik wijs je alleen op je eigen tegenstrijdigheid. Daarna hebben we het pas weer over Niels.
- Edwin Jouw probleem is dat de plaat blijft hangen. Je hebt je iets voorgenomen, ooit, destijds, over mannen en vrouwen, omdat je er inderdaad één keer heel erg goed over hebt nagedacht, nadat je genadeloos gedumpt werd, afgedankt, uitgekotst. Dus wat denk je logischerwijs: alle mannen zijn monsters en het probleem is pas opgeheven als ze allemaal uit mijn leven zijn verdwenen. En sindsdien probeer je die ene unieke gedachten overal tussen te prikken.
- Frederika Ik ben juist heel erg progressief. Daarom redeneer ik nu ook met Niels mee! Omdat ik me het zo goed voor kan stellen juist!
- Edwin In theorie ja, in theorie zie je het perfect voor je allemaal. In het werkelijke leven, intussen, wordt *alles* veroordeeld door jou en je vriendinnen, potentiële daders zijn vóór hun veroordeling al criminelen, verkrachters. En in theorie moet alles ineens maar even kunnen. Nu, die twee dingen zie ik precies andersom. Een dader is pas dader zodrá het is bewezen, en tot die tijd kunnen we het beter voorkomen.
- Frederika Dat vind ik nou zo ont-zet-tend ouderwets.
- Edwin Nou moet je eens even heel goed luisteren Fre-de-ri-ka, ik heb nog nooit meegemaakt dat jij een zinnige bijdrage leverde aan een ideeënwereld. Laten we als voorbeeld even dit gourmet nemen. Voor zover ik weet hoort er vlees op een gourmet. Geen champignonnetjes en kaas en paprikaatjes en macrobiotische biologisch dynamische frutseltjes. Dat kán wel, maar doe dan géén gourmet, doe dan wat ánders. Bedenk dan zélf iets. Bedénk dan iets met aubergine, wat je een naam geeft dat *verwijst* naar aubergine, een aubergette, of weet ik het. Maar niet dit. Dit bestaat al, en is met vlees, en heet gour-met. Maar okee, laat ik niet de moeilijkste zijn, ik wil best koste wat kost aubergine eten. Als we gourmetten heb ik *liever* vlees, maar wie ben ik? Ik zou zelfs prima kunnen leven in een wereld zonder vlees, en dientengevolge kunnen wennen aan een gourmet zonder basisingrediënt. Maar wat ik vandaag voorgeschoteld kreeg overtreft elke vorm van stupiditeit. De hompen aubergine met gesmolten kaas uit de oven waren los nog van hun smerigheid al zodanig geprepareerd dat ik me afvraag waarom we dat hele toneelstukje met die pannetjes niet gewoon achterwege hebben gelaten en niet gewoon aubergines uit de oven hebben gegeten. De essentie van een fenomeen ontkennen tot daaraan toe, ik heb wel vaker smerig gegeten, maar in jou geval gaat het hier om een heel denksysteem. En dat denksysteem is mijns inziens levensgevaarlijk omdat het niet alleen de aubergines ruineert, maar aan het einde van het liedje ook mijn dochter (*tot Niels*) Sorry Niels, neem het niet al te persoonlijk.
- Niels Oh, ik begrijp het hoor, ik ben wel wat gewend.
- Marie Edwin, doe nou eens effe niet zo idioot bekrompen opeens.
- Edwin Ik bekrompen? Ik zit hier al de hele avond met een open geest aan dit tafeltje de meest marginale, vergezochte idiote rotzooi naar binnen te werken –
- Frederika Dat is geen rotzooi Edwin, daar hebben we allemaal ons uiterste best op gedaan.

Edwin Ja ons best! Er hangen hier schilderijen van Marie en daar hebben we destijds ook heel erg ons best op gedaan, maar wil dat meteen zeggen dat iedereen die hier even graag ziet hangen?

Marie Wat hebben mijn schilderijen er nou weer mee te maken?

Frederika Is het eten weer niet goed genoeg voor meneer? Moet het weer naar Westerse maatstaven? Moet het weer veel, en vet, en zout, en ongezond zijn?

Edwin Daar hadden we het niet over! Het was een voorbeeld! Ik zei dat ik het ontkennen van een fundamentele basiseigenschap achterlijk vind waar de consequentie leven of dood is!

Frederika Mensen blijven verlangen naar wat ze *opgedrongen* wordt, terwijl net dát zo ongezond is. Dáár willen we mee breken, Edwin. Dat iedereen maar dingen doet uit gewoonte. En ik snap niet dat jij dat maar niet lijkt te willen snappen.

Edwin Ik snap het wel, ik vind het alleen volstrekt belachelijk.

Frederika En daarom wilde ik je erop wijzen hoe ontzettend conservatief en hypocriet je bent geworden de laatste tijd.

Edwin Ah ja, want jij bent de vleesgeworden ruimdenkendheid? En met welk recht bemoei jij je eigenlijk wel niet met onze familie de laatste tijd?

Marie Frederika mag daar ook heus wel iets van vinden.

Frederika Waarom praat iedereen hier alsof ik een geestelijk gehandicapte ben. Hoezo *heus*, doe ik ineens mee voor spek en bonen?

Marie Dat zeg ik helemaal niet.

Frederika Zo klinkt het anders wel.

Niels Als je heus zegt, zeg je *eigenlijke* dat je naar iemand luistert voor de vorm, en niet voor de inhoud.

Frederika Terwijl ik misschien wel de meest genuanceerde, meest overdachte, meest weloverwogen mening heb over dit onderwerp van iedereen.

Marie Omdat het jouw kind niet is.

Frederika Hoezo, omdat het mijn kind niet is? Het was ook *ons* kind, dat zeg je altijd *zelf* nota bene.

Edwin Het is *ons* kind, kunnen we dat nu eindelijk eens besluiten?

Marie Tuurlijk is het ook ons kind liefje.

- Frederika En niet de hele tijd 'liefie' als je iets bij me wil bereiken, daar wordt ik even helemaal kriebelig van.
- Marie Zo bedoelde ik het helemaal niet. Het is toch *anders* als je de *echte* ouders bent? En hoe dat *precies* voelt zul je nooit precies begrijpen. En *daarom* zeg ik dat, omdat ik snap dat je er dan wat theoretischer naar kan kijken. Dat bedoel ik als compliment. Dat je zo theoretisch kan kijken.
- Frederika Ik kijk helemaal niet theoretisch, ik kijk juist heel *empathisch*. Edwin kijkt juist heel theoretisch.
- Edwin Ik kijk helemaal niet theoretisch, ik kijk juist *zeer realistisch*.
- Frederika Ik denk anders dat ik van iedereen hier het meest realistisch ben.
- Edwin Omdat jij erbuiten staat, zoals Marie net zelf zegt.
- Frederika Hoezo wordt ik ineens buitengesloten? Dat is niet eerlijk, jullie hebben een bondje, en daar kom ik sowieso nooit tussen, en het is heel gemakkelijk om mij daarop te pakken.
- Edwin Wat wil je dan? Het *is* toch ons kind? Wat geeft jou het recht om daar überhaupt een claim op te doen? Hoe haal je het godverdomme in die egocentrische macrobiotische kop van je!
- Frederika Ik vind het niet eerlijk. Ik word ertoe *gedwongen* hier tussen te staan. Ik word gedwongen om erbij te zijn en een mening te vormen. Want dat doe je, als je een teampje bent: dan sta je *achter* elkaar, niet alleen in de leuke tijden, maar ook in de moeilijke tijden. En dan *denk* je erover na – als enige trouwens écht goed, omdat je als enige uit kan zoomen, omdat je het als enige van een afstandje kan bekijken, van meerdere kanten – en dan word je daar kei-en-kei-hard op afgerekend.
- Edwin Je stelt je opeens wel heel erg moreel superieur op.
- Frederika Helemaal niet, ik stel me juist gelijk aan jullie.
- Edwin Je stelt je qua zeggingskracht gelijk aan ons, en tegelijk pretendeer je, als soort van plusje, extra scherp te kunnen zien, omdat je er óók buitenstaat?
- Frederika Ik denk dat dat twee extra handige eigenschappen zijn ja, in dit soort situaties.
- Edwin Van twee walletjes eten heet dat, met twee maten meten. Je pretendeert ermee buitengewoon weloverwogen en ethisch en oprecht te zijn enzo, maar je waait met alle winden mee, de wind die jou op dat moment het beste uitkomt. Je bent moreel opportunistisch, het maakt niet uit welk standpunt je inneemt, als *jij* er maar goed bij afsteekt. Het is de personificatie van ruggegraatloosheid.
- Frederika Anders zoeken jullie het toch lekker zelf uit? Ik heb er niet om gevraagd om hier te moeten zijn nu.

Edwin Dat is nu juist mijn probleem, je bent hier geheel ongevraagd en op eigen initiatief.

Marie Dat is niet waar Edwin, ik heb haar erbij gevraagd.

Frederika Ik ben er toch bij vanuit *vanzelfsprekendheid*, zoals we dat hebben afgesproken destijds, omdat ik nu toch ook onderdeel ben van dit gezinnetje?

Marie Is dat een verschil?

Frederika Als je zegt dat je me erbij hebt gevraagd zeg je *eigenlijk* dat jij de baas bent en dat ik jou volg. Straks denkt Edwin dat er eerst dit probleem was, en dat je me daarna hebt gevraagd om erbij te zijn, en dan lijkt het inderdaad alsof ik mij ermee aan het bemoeien ben. Maar dat is niet zo.

Marie Maar ik *heb* jou toch gevraagd om erbij te zijn vandaag? Al was het maar omdat je zo lekker kan koken?

Frederika Ja nee, dat bedoel ik niet, ik bedoel, dat we al heel veel eerder hebben afgesproken, saampjes, dat wij, dat wil zeggen, ik bij jou en jij bij mij, in *elkaars* leventje bij dit soort dingen betrekken, zoals een gezinnetje dat zou doen, en natuurlijk heb jij mij vandaag nog even *letterlijk* gevraagd, voor de vórm, maar als dat niet zo was, was ik er óók voor je geweest. Maar als je dat benadrukt lijkt het alsof ik mij ermee bemoei, en dat wil ik niet, want dat pakt duidelijk verkeerd uit, dat zie je toch zelf ook wel?

Edwin Dat doe je anders mooi zelf hoor. Je perst jezelf dwars door de discussie heen.

Frederika Daar wordt ik alleen maar toe gedwongen. Door jullie.

Edwin Ga je nu ook nog in de slachtofferrol hangen?

Frederika Jullie duwen mij in de slachtofferrol.

Edwin Ik duw je helemaal nergens naartoe (*tot Niels*) Behalve naar de keuken, wilde ik zeggen, maar dat lijkt me al helemaal geen goed idee.

Frederika Ik snap gewoon niet waarom jullie hier de hele tijd over hele belangrijke intermenselijke kwesties kunnen praten en *iedereen* erbuiten houden, terwijl anderen er misschien ook over hebben nagedacht.

Edwin Omdat je jouw mening op ons plakt.

Frederika Wie zegt dat ik ook niet spreek uit ervaring? Hoe oud was ikzelf toen ik met een eerste vriendje begon?

Edwin Wij willen het niet horen Frederika!

Marie Laat haar nou ook eens even uitpraten.

Frederika Ook veertien. Ja, ik was ook veertien. Met Gregory. Hij was zeventien. Dat kon prima in die tijd.

Edwin En daarna ben je wel zodanig getraumatiseerd geraakt dat je alleen nog vrouwen om je heen duldt en acuut een hartverzakking krijgt als een man maar naar je *wijst*.

Marie Wat wij hebben is iets *anders* Edwin, dat is niet per se iets fysieks.

Edwin Oh? (*wijzend op Niels*) Anders dan *wie*?

Frederika Dat is gemeen, zo is het helemaal niet.

Edwin Vertel me dan maar eens: wanneer is de laatste keer geweest dat je je eens goed hebt laten neuken?

Frederika Ik sta zeer in contact met lichaam én geest, of niet Marie?

Edwin Je staat zodanig in contact met je lichaam dat je er licht van geeft, en ik vind het allemaal best dat jullie je ogen kunnen sluiten en op een matje kunnen zitten en dat soort shit, maar in de tussentijd geef je wel je dochter weg aan wat misschien wel een psychopaat zou kunnen zijn (*tot Niels*) sorry jongen, ik bedoel het niet onaardig, ik bedoel het niet persoonlijk. Ik bedoel het theoretisch.

Niels Nee ik snap het volkomen, het is een hele ingewikkelde kwestie, ik ben zeer bereid er samen uit te kunnen komen en als u bezwaar maakt zal ik een stapje achteruit zetten.

Edwin Het zijn die wijven, snap je, het is die stompzinnige naïviteit van die twee daar tegenover die mij tot op het bot tergt, omdat ze vanuit volstrekte gedachteloosheid redeneren. We zullen er op theoretisch niveau eerst uit moeten komen allemaal.

Niels Ik heb daar natuurlijk alle begrip voor.

Frederika 'Die twee wijven' zitten wel aan deze tafel hoor

Marie Je gaat een beetje te ver nu Edwin, je vergeet dat sommige zaken nu eenmaal zijn zoals ze zijn, omdat de rollen nu eenmaal zo zijn verdeeld, door onszelf en door de maatschappij.

Edwin Waarin ga ik dan te ver?

Marie Je gaat volledig voorbij aan het feit dat jij mij destijds in de moederrol hebt gedrukt.

Ewdin Ik heb jou helemaal niet in die rol gedrukt.

Marie Ik heb me anders altijd in die rol gedrukt gevoeld.

Ewdin Ik heb je juist alle ruimte gegeven om je te ontwikkelen.

Marie Als moeder ja.

Edwin Je wilde toch moeder worden?

Marie Moeder hoef je niet te worden, moeder *ben* je.

Edwin Je *was* toch ook moeder?

Marie Ja, maar jij was geen vader.

Edwin Omdat jij een moeder wilde zijn.

Marie Een moeder hoef je niet te willen zijn, dat ben je vanzelf.

Edwin Er zijn toch gradaties van moeder-zijn? En jij wilde toevallig héél gráág moeder zijn. Dat noem ik een hele hoge gradatie. Dan zet ik inderdaad een stapje opzij.

Marie En daarom voelde ik mij genoodzaakt in ruil extra veel moeder te zijn.

Edwin Wat had ik dan moeten doen? Ik ga toch niet mijn vaderschap een beetje aan je liggen opdringen? Door mijn vaderschap wat bescheiden te houden gaf ik je des te meer ruimte moeder te zijn. Ik heb je daarmee juist als moeder extra serieus genomen.

Marie Daar zeg ik ook niks van. Alleen bleef er daardoor geen tijd over voor andere ontwikkelingen.

Edwin En dat is mijn schuld?

Marie Heb ik het over schuld?

Edwin Waarom hebben we het er anders nog over?

Marie Om te laten zien dat sommige dingen nu eenmaal zijn zoals ze zijn.

Edwin Over welke dingen heb je het precies? Want ik ben de tel even kwijt.

Marie Dat ons gezinnetje nu is zoals die is, daar heb je de hele tijd kritiek op, maar er is nu eenmaal niets meer aan te doen.

Edwin Daarmee zeg je eigenlijk dat je het wel prima vindt, met die vent hier.

Marie Ik zeg alleen dat ik je stem daarin niet volledig mee zal kunnen wegen.

Edwin Dat is nu net wat ik de hele tijd wil zeggen: ik wil dat mijn standpunt gehoord wordt.

Frederika Dus als wij je stem hebben gehoord vind je het daarna verder prima als je dochter met Niels om blijft gaan. Ben ik hier de enige die dat niet gelooft?

Edwin Zegt de vrouw met het nimmer aflatende enthousiasme om het feminisme te propageren, wat zoveel wil zeggen als het door ieders strot te duwen tot iedereen ervan moet kotsen.

Frederika Wat wil je ermee zeggen?

Edwin Dat ik snap dat je niet gelooft dat iemand zich neerlegt bij het hebben van één stem, omdat je dat zelf vooral niet kan!

Frederika En waarom trek je er altijd weer het feminisme bij?

Edwin *Jij* trekt er altijd het feminsime bij!

Frederika Omdat *jij* het altijd verkeerd begrijpt!

Edwin Voor zover ik het begrijp gaat het erom bij alles de vrouw voor te trekken, het liefst ten koste van elke progressief-liberale verwordvenheid.

Marie Jongens, deze discussie hebben we daarnet al gevoerd!

Edwin Zie je? Zelfs je vrouw denkt dat je mannelijk bent.

Marie Wat is er toch Juul, je bent zo stil de hele tijd.

Julia Niks.

Marie Toe nou, praat nou even met ons.

Julia Mam, laat het nou maar gewoon zitten.

Marie Niet als je niet praat. Je kunt best gewoon even met ons praten.

Julia Wat denken jullie nou. Dat ik hier niks van denk ofzo? Zijn jullie dom ofzo? Jezus mam. Ik denk ook heus wel na hoor. Jullie praten hier de hele tijd alsof ik allang dood ben ofzo. Terwijl, ik weet niet of jullie het doorhebben, maar ik ben er gewoon nog bij hoor, en ik ben slim genoeg om hier van alles van te vinden. Ik heb toch gezegd dat ik er niet over wilde praten? Dat zeg ik toch niet voor niks? Daar heb ik toch ook gewoon mijn redenen voor? *Ik* hoefde geen etentje. Ik weet het namelijk al, wat ik van de situatie vind. Maar weet ik veel hoelang het duurt. Misschien duurt het wel een maand, misschien wel een week, misschien wordt ik daarna wel weer verliefd op iemand anders. Jezus, dat kan toch ook gewoon? Waarom kan dat ineens niet meer? Jullie hebben allemaal de ene na de andere gehad, alsof het niets is. En dan gaat het over mij, en dan moeten we ineens over de fucking *toekomst* praten? De liefde gáát alleen maar van dag tot dag! Dat hebben jullie mij zélf godverdomme geleerd, door het allemaal elke keer opnieuw te *verneuken* met elkaar. Ik zei vanmiddag tegen mamma in de badkamer alleen maar dat ik het niet *uitsloot*, dat ik erin *geloof*, in de eeuwige liefde. Dat betekent toch niet meteen dat ik de eerste de beste die ik mee naar huis neem voor eeuwig in mijn armen sluit? Dat betekent alleen dat ik het niet *uitsluit*. Maar dat soort dingen moet je niet hardop zeggen want dan kun je net zo goed meteen ermee ophouden! Ja, als je het er de hele tijd over hebt, hier aan tafel, ja dan maak je het natuurlijk

nogal snel kapot. Maar dat weten jullie zelf toch ook wel? Dat zullen jullie zelfs beter begrijpen dan ik, met jullie *ervaring*. En ik snap écht niet waarom niemand mij daarin serieus neemt.

Marie Liefje, geven we je dat gevoel? Want zo bedoelen we het helemaal niet. Ik sta er helemaal niet *niet* achter, Julia, als je dat soms van me denkt.

Julia Geloof je het zelf, na alles wat je vanmiddag tegen me hebt staan schreeuwen. Je gedraagt je hier schijnheilig omdat pappa er nu bij is. Je zit weer een beetje het leuke gezinnetje te spelen. Maar hij zou het hier eens moeten zien als we alleen zijn. Maar nee, dat kan natuurlijk niet. Dan is pappa ineens niet meer welkom.

Edwin Ik ben toch van begin af aan duidelijk geweest?

Julia Ach, jij zegt maar wat, pap. Uiteindelijk zal je toch wel weer kiezen wat ik kies. Dat doe je namelijk altijd.

Edwin Niet in dit geval.

Julia Dat is een veilige uitspraak, want je weet allang waar dit liedje eindigt. Jezus pap, je denkt toch niet dat ik vier jaar met dezelfde jongen ga?

Niels Sorry?

Julia Ja Jezus, zien jullie nou wat er gebeurt als je mij laat praten? Ik wist wel wat er zou gebeuren als ik het hardop zou moeten zeggen. Maar jullie dwingen mij tot dit soort domme uitspraken. Ja Jezus, nu is het te laat, nu kunnen we er net zo goed mee ophouden. Mam, ik wil van tafel.

Marie Je blijft nog even zitten.

Niels (*wil opstaan*) Ik zal een stapje achteruit zetten.

Marie Niks daarvan. We zijn nog niet klaar.

Edwin Wat is dat ineens, mag hij niet gaan als hij dat wilt?

Marie Er komt nog een toetje aan, en iedereen blijft netjes aan tafel tot de laatste kruimel opgegeten is.

Frederika Maar druifje, iedereen mag toch zelf wel beslissen of diegene nog een toetje lust?

Niels Ik word veroordeeld. Het zij zo. Ik zet een stapje terug voordat het uit de hand loopt. Ik had gehoopt hier eindelijk wat rust te kunnen vinden, maar helaas. Voor mij bestaat er blijkbaar geen veilige thuishaven, geen rust, geen stand-by-positie. Ik moet ermee leren leven dat de onrust mij altijd op de hielen zal blijven zitten. Het leven heeft de achtervolging ingezet.

Edwin Ik vind wel dat je nu een beetje zielig loopt te doen. Je bent nu eenmaal onderwerp van gesprek, dan moet je niet gaan lopen piepen.

- Niels Ik heb toch niks misdaan? Ik hoopte hier een *thuis* te kunnen vinden voor mensen die niks hebben gedaan terwijl ze blijvend als dader worden bestempeld.
- Edwin Dat is misschien gewoon erg naïef van je geweest.
- Niels Ik dacht, Julia is al zo volwassen voor haar leeftijd, ik kan zo goed met haar omgaan, zo goed met haar praten, die *moet* wel uit een ruimdenkend nest komen, die moet wel ouders hebben waar mee te praten valt. Maar ik heb me dus duidelijk vergist. Ik steek jullie alleen maar aan. Ik zaai alleen maar tweestrijd. Ik veroorzaak alleen maar ruzie. Ik verdwijn, en ik zal niet meer terugkeren.
- Edwin Ik vind dat je het wel heel stellig op ons schuift. Ik heb nooit gezegd dat er niet over te praten viel. Dus wat je zegt is niet helemaal waar. Er valt heus wel te praten, alleen niet op de manier die mamma en Frederika voor zich zien.
- Frederika Ah. Het ligt aan ons. Het ligt weer allemaal aan ons.
- Marie Hee, maar wacht effe, dit gaat allemaal wel heel erg snel opeens. Wat is er toch allemaal aan de hand? Kunnen we niet tot iets komen waar *iedereen* mee kan leven?
- Niels Blijkbaar komen we er niet uit door erover te praten. Jullie kunnen nu wel weer bijdraaien maar feit blijft dat er de hele tijd van standpunt wordt gewisseld. En ik begeef me al op glad ijs. Want het gaat hier niet zomaar om een dingetje, het gaat hier om zowat het grootste intermenselijke taboe van de huidige tijd. En ik kan niet eeuwig blijven meegeven, ik kan niet eeuwig blijven paaien, openstellen, inleveren, slijmen, smeken, bidden, hopen. De kans is veel te groot, zeker in deze snelkookpan, dat de zaken uit de hand zullen lopen, en als ze eenmaal uit de hand lopen heeft dat voor mij ingrijpende gevolgen. Ik ben een open zenuw en het is zeer eenvoudig daar nu een stok in te prikken.
- Marie Nou ja zeg. Nu doe je ineens alsof wij hier zo bekrompen zijn. Terwijl, wij doen de hele tijd juist zo ons best om alles bespreekbaar te maken.
- Niels Excuses dat ik het zo recht voor zijn raap moet zeggen.
- Edwin Nu ja, ik geef hem wel gelijk. We draaien de hele tijd om de hete brij heen.
- Marie We kunnen het er *nu* toch wel over hebben? We hadden het nog niet besproken omdat het zo *gezellig* was de hele tijd. We zaten nog even een spelletje te doen. Dus zijn we er gewoon nog niet aan toegekomen, daar was nog helemaal geen tijd voor. Omdat we het zo druk en zo gezellig hebben gehad. Nu lijkt het net of we je weg willen hebben. Maar dat is natuurlijk helemaal niet zo.
- Edwin Nou ja... nu draai je het wel een beetje om, nu komt het zeker allemaal door mij. Van mij hoeft hij ook nog helemaal nog niet weg. Ik neem het alleen op voor *jullie*. Ik neem het op namens dit gezin.
- Niels Maar ik *wil* niet blijven, ik voel me hier namelijk niet meer op mijn gemak. Ik voel me niet *veilig* hier.
- Marie Kom, zo slecht doen wij het toch niet? Het was toch heel gezellig?

Niels Dat was het ook, maar het laatste uur heeft iedereen alleen maar lopen schreeuwen, en de indruk is mij niet ontgaan dat ik daarin onderwerp was.

Frederika Ach, dat zijn maar definitiekwesties.

Niels Als we er op dat niveau niet uit kunnen komen, dan kan het nog zo gezellig zijn, maar dan is de einduitslag al beslist in mijn nadeel. Nu, dan kan ik beter zelf besluiten alvast te gaan. Het is ondenkbaar dat wij een toekomst hebben als we niet eens de heil van een van de ouders hebben hier. En dat dat pertinent onmogelijk is bewijst deze avond. En dat is niet erg, daar vind ik verder niks van.

Marie Ik zeg toch dat we kunnen wachten?

Frederika Ja. We kunnen wachten.

Niels En wie is 'we'? We is *ik*. Ik ben degene die uiteindelijk moet wachten. Jullie kunnen nu besluiten om te wachten, en na dat besluit kan jullie leven weer aanvangen. Mijn leven staat stil. Ik ben sowieso de zak. Ik zal wel dit. Ik zal wel dat. Maar wat als ik helemaal niet wil wachten?

Edwin Net zei je dat je kan wachten, nu wil je niet meer wachten... Wil iedereen in godsnaam gewoon zeggen wat-ie bedoelt anders wordt het wel erg verwarrend allemaal.

Niels Ik weet niet of jullie het doorhebben, maar *jullie* hebben mij gevraagd hier te komen eten, *jullie* hebben *mij* uitgenodigd, niet andersom. En dan kom ik hier, in het hol van de leeuw, en krijg ik een bak stront over mij heen, terwijl ik mij keurig gedraag, mijzelf helder uiteenzet, eerlijk en open ben, en bereid ben op *alles* te antwoorden.

Marie Is dat echt het gevoel dat wij je geven?

Niels Wát is het probleem? Ik zeg eerlijk wat er met mij aan de hand is. Ik verklaar plechtig er niets mee te doen. Ik zweer dat ik oprecht handel uit echte liefde. Wat willen jullie nog meer van mij? Wat kan iemand met mijn profiel nog méér doen dan terplekke dood neervallen? Ik kan mezelf nog opheffen. Maar ja, daar los je het probleem natuurlijk niet mee op.

Edwin Het enige dat wij willen is, dat het niet opeens *ons* probleem is.

Niels Het *is* al jullie probleem. Dat heeft domweg met *toeval* te maken. Als ik met mijn auto tegen een paaltje bots, en dat paaltje staat op jullie oprijlaan is het *ook* jullie probleem. Je hoeft toch niet te *vragen* om een probleem? Een probleem komt toch op je af? Strikt genomen is het zelfs meer jullie probleem dan de mijne zolang *ik* er geen probleem mee heb.

Edwin En stop met die stompzinnige vergelijkingen, mijn dochter is geen paaltje!

Niels Ik wil alleen maar zeggen, ik ben ook maar gewoon een mens, ik heb ook gevoelens. Jullie praten alleen maar over jezelf, over elkaar. Jullie maken ruzie,

maar gaan voorbij aan het echte probleem: dat ik nog altijd in jullie huiskamer zit. En ik kan niks doen. Jullie kunnen duidelijk niet met mij leven. Maar ja, ik kan mezelf niet ontlopen. Ik kan niet uit mijn lichaam opstijgen. Ik kan hier hooguit conclusies aan verbinden. Ik kan voorgoed verdwijnen, ik kan nooit meer van me laten horen. Maar schiet een samenleving daarmee op? (*breekt*) Ik weet het even niet meer, sorry.

Niels schiet naar het toilet.

Edwin Doe maar rustig hoor, ik heb voor de zekerheid de voordeur in het slot gedraaid.

Marie Je hebt wát?

Edwin Wat denk je dan, dat ik hem zomaar laat gaan?

Marie Dat meen je niet, dat gaat in tegen álles waar ik voor sta. Wat moet hij nu wel niet van ons denken? Ik snap het opeens weer, ik weet weer waarom jij destijds –

Edwin Wat willen we ermee? Hoe zien we het voor ons? Hoe gaan we met deze situatie om? Heeft iemand een idee? Heeft iemand een voorstel?

Frederika Heb je zelf geen voorstel?

Edwin Want ik heb daarnet even zitten denken, en ik zou zeggen, als ze dan per se samen willen zijn (*laat een kleine pauze vallen*) dat ze dat bij mij kunnen doen.

Marie Bij jóú?

Edwin Julia komt een tijdje bij mij wonen. Dat lijkt me sowieso geen gek idee, na wat ik vandaag allemaal heb gezien. We bedenken een omgangsregeling voor Niels. Dat-ie één keer in de week langs komt. Één uur per week, bezoekrecht. Ik ben daarbij. Dat blijft zo tot Julia achttien is. Daarna kan iedereen zijn eigen gang gaan.

Julia Achttien?!

Marie Wat is dit nu weer? Ga je ineens de pedofiel verdedigen? Na alles wat je hebt gezegd?

Edwin Oh, en nou is het ineens wél een pedofiel.

Marie Ik maak andere redeneringen als hij weg is ja. Dit hele etentje is bedoeld om hem beter te leren kennen, want het blijft natuurlijk een lastige situatie.

Edwin Nou komt de aap uit de mouw.

Julia raakt in paniek.

Edwin Ik word hier in mijn bloedeigen huis –

Marie Edwin, het is niet jouw bloedeigen huis.

- Edwin – in ons bloedeigen huis onophoudelijk beticht van allerlei bekrompenheden, en achter mijn rug worden hier doodleuk allerlei vuile spelletjes gespeeld?
- Frederika Je hele leven bemoei jij je niet met de opvoeding, en nu ga je alsnog de moraalridder uithangen?
- Edwin Is daar soms iets mis mee?
- Frederika Daar is van alles mis mee.
- Edwin Ik bemoei me er niet mee zolang het *goed* gaat. Dat is zelfs niet wenselijk, want jullie doen het liever met z'n tweeën. Dat respecteer ik, wat al krankzinnig is, maar goed, dat heeft zijn uiterste rek, en die is vandaag wel bereikt, vinden jullie niet, met de komst van Niels? Ik grijp *nu* in, omdat het *nu* fout gaat, en mijn oplossing is deze: ik neem Julia in huis en red wat er te redden valt. En als die Niels vandaag bij het pakketje hoort, dan is dat maar even zo. Dat zijn dan zorgen voor daarná. Ik heb voor hetere vuren gestaan. Ik wil er alleen wel *zelf* voor komen te staan, die hetere vuren, ik wil niet dat die vuren *hier* heter worden, want voor je het weet staat het dak in de fik.
- Marie Je gunt die jongen het daglicht niet en ineens neem je hem zowat in huis?
- Edwin Als *mens* is het een hele aardige jongen, dat hebben we vandaag allemaal kunnen zien. En zolang *ik* het overzicht hou, zolang *ik* er met mijn ogen bovenop zit kan ik het te allen tijde controleren. Ik zie geen enkele andere weg waarop het *niet* fout zal gaan. Dus het is in zekere zin de consequentie van iets dat allang scheefgegroeid is. Zolang ik het zo mag bekijken kan ik de situatie nog enigszins behappen.
- Marie En wat doe je als Julia naar buiten gaat? Ga je haar overal volgen? Heb je daar wel eens over nagedacht?
- Edwin Ja, *Jij* begon met het gedogen van het hele plan.
- Marie Maar *jij* bent het nu alsnog aan het rechtbreien.
- Edwin Omdat niemand iets onderneemt. Ik probeer orde te scheppen in de chaos.
- Marie Ik snap echt niet waarom jij ineens zo bijdraait.
- Edwin Ik geef eindelijk toe aan nota bene een omgangsregeling, hoe krankzinnig wil je het hebben, en nog diezelfde seconde wordt die man door heel het huis met terugwerkende kracht veroordeeld!
- Marie Ik vind het toch ook gewoon een ingewikkelde situatie.
- Edwin Goed! Dus we zijn rond. Want iedereen is het nu blijkbaar toch nog met elkaar eens. We schoppen hem akuit het huis uit. Want volgens mij is dat de consensus nu. Ik ben blij dat jullie eindelijk het licht zien.
- Marie Doe toch eens niet zo sarcastisch de hele tijd!

Frederika Het is niet of-of, het is hele genuanceerde materie.

Edwin Het is helemaal niet genuanceerd, het is zo helder als glas. Alleen dat jullie het onmogelijke verdedigen maakt het onnodig ingewikkeld.

Frederika Maar sommige dingen *kunnen* toch gewoon niet?

Edwin Begint het kwartje dan eindelijk te vallen?

Frederika We zoeken toch een tussenweg?

Rinkelend glas.

Marie Wat was dat?

Edwin Godverdomme. GOD-VER-DOM-ME.

Edwin af. We horen geluiden van buitensporig geweld.

Edwin komt bebloed terug op.

Edwin Hij probeerde te ontsnappen door het wc-raampje.

Marie Wat heb je met hem gedaan, Edwin?

Edwin Hij probeerde te ontkomen.

Marie Edwin, wat heb je met die jongen gedaan?

Edwin Niets, hij ontglipte me. Hij is er nog net op tijd tussenuit gepiept.

Marie Zeg het me Edwin.

Edwin Ik heb hem even duidelijk gemaakt dat het niet de bedoeling is ooit nog terug te hoeven komen.

Marie Je hebt wát?

Julia breekt.

Julia *(op Frederika)* Het is allemaal *jouw* schuld!

Frederika Hé? Waarom kijkt ineens iedereen naar mij?

Julia Jij brengt hier alles in de war! Dankzij jou zegt niemand meer wat-ie zegt!

Frederika Je snapt dat misschien nog niet, maar we redeneren hier mooi wel vanuit jouw *eigen* bestwil.

Julia Hoe kan je nou weten wat goed is, je hebt zelf niet eens kinderen!

Frederika Dat vind ik niet leuk, Juul, dat vind ik helemaal niet leuk, dat je dat nu zegt. En bovendien, ik heb jou toch?

Julia Ik wil niks meer met je te maken hebben!

Frederika Dat zeg je alleen omdat je aan het puberen bent.

Julia Ik heb je liefde nooit gewild.

Frederika Ik heb mijn liefde nooit beantwoord hoeven zien. Mijn liefde is onvoorwaardelijk.

Julia Mam, pap, ik wil dat jullie die stomme kankerhoer het huis uit schoppen.

Marie Julia!

Edwin geeft Julia een tik op haar hoofd.

Edwin Zo praat je niet, Juul.

Frederik Weet je dat je me pijn doet als je dat zegt, Juul? Na alles wat ik voor jullie heb betekend?

Julia Ach jij staat toch wel achter me, wat ik ook doe. Zelfs als ik je aanval sta je achter me. En allemaal alleen maar om bij mam in het geveel te komen. Ik heb dat allemaal heus wel door hoor, die vuile spelletjes die je hier speelt.

Edwin moet hard lachen.

Julia Je verdedigde vandaag *zelfs* Niels om bij me in het geveel te komen. Omdat je weet dat pap en mam toch wel het laatste woord hebben. En daarom is hij nu weg.

Marie Wat zeg je daar?

Julia Komaan mam, dat heb je zelf toch ook wel door?

Frederika (*zoekt bevestiging bij de rest*) Ik keur heus wel dingen af hoor, als ik ergens iets van vind.

Julia Spreek me maar tegen dan.

Frederika Ik hoef je niet tegen te spreken, het is gewoon niet zo.

Marie Frederika is een hele slimme, hele bezorgde, hele zorgzame vrouw, Julia, die heeft alleen het aller-allerbeste met je voor.

Julia Laat me niet lachen, Frederika wil gewoon een plekje in huis veroveren.

Frederika Dat neem je terug!

Julia Waarom zou ik het terug nemen?

Frederika Het is gewoon niet waar. Ik vind daar écht wel iets van. Ik besluit alleen er geen *punt* van te maken. Dat doe ik *juist* bewust.

Julia Je zegt dus wéér wat anders dan je denkt.

Frederika Als ik er nog een ding over mag zeggen –

Julia Frederika, bemoei je voortaan met je eigen familie.

Frederika (*zoekt hulp*) Zijn jullie het daarmee eens?

Edwin Ik zeg niks meer.

Marie Wat Juul bedoelt, denk ik, is –

Frederika Ik hoor het al, het is weer handje boven Julia. En ik ga eraan kapot Marie, als je het weten wilt. Ik heb in de laatste zeven jaar álles geprobeerd: ik heb apart gewoond, ik heb in huis gewoond, ik heb jullie losgelaten, ik heb jullie toegelaten, ik heb gezinnetje gespeeld, ik heb moedertje gespeeld, ik heb de verre vriendin gespeeld. En nu ben ik uitgespeeld, Marie. Dat kind mag me niet. Ik kan er ook niks aan doen. Maar als alles van vandaag alleen maar kan leiden tot handje boven Julia dan ken ik mijn plek.

Marie Ga jij nu ook al weg? En net nu we het zo gezellig hebben gehad. Je kunt zo toch niet weggaan?

Frederika Ik moet echt even op mezelf zijn, Marie, ik moet dit alles even rustig laten bezinken.

Frederika af.

Julia Goed, ik heb geen honger meer.

Marie Wacht nou even!

Julia Ik ben boven, als jullie me zoeken.

Julia af.

Vrij lange stilte.

Marie Snap jij dat nu? Dat het nu weer zo moet eindigen? Dat het weer kapot moet allemaal? Want ik snap er dus werkelijk niks meer van, waarom iedereen weer zo doet opeens.

Edwin Dit is natuurlijk pas het begin. Weet jij veel wat de volgende is waarmee ze thuis komt? Ze is godbetert pas veertien. Haar ontsporing staat zowat met koeienletters in de sterren geschreven. Goed, de pedofiel is afgewend. Maar *whats next?* Ik vond die Niels uiteindelijk *ergens* nog een hele aardige, hele nette, hele beleefde jongeman, zolang je niet over zijn leeftijd nadenkt natuurlijk.

Marie luistert niet echt meer.

Edwin Ik ben vandaag toch wel gaan nadenken. Ik kan me uiteindelijk net zo goed iemand van haar eigen leeftijd voorstellen die later een botte viezerik blijkt te zijn, die haar alle hoeken van de kamer laat zien, en dat soort dingen. Je hebt mannen in andere culturen die als de vrouw naar andere mannen kijkt zoutzuur in haar gezicht gooien. Dan zet toch te denken. Wat heb je liever. Ik bedoel, we zijn hier bij elkaar omdat we bezorgd zijn, nietwaar? Anders zaten we hier überhaupt niet. Welk scenario zou je het liefst afwenden, en met welke kan je leven. Dát zijn de vragen van de toekomst, dáár moeten we over nadenken.

Stilte.

Marie Heel gek, dit. Ik heb een beetje het gevoel alsof er uiteindelijk eigenlijk helemaal niks is gebeurd, en toch heb ik het gevoel alsof alles is veranderd.

Edwin Goed, ik ga maar weer eens op huis aan, ik moet nog helemaal rijden enzo.

Marie Je kunt anders ook wel een matje krijgen.

Edwin Laten we dat maar doen.

Einde.

Michiel Lieuwma
December 2012

Met dank aan:

Jiska Koenders zonder wiens advies en toewijding deze publicatie er waarschijnlijk niet was geweest

Wilhelmer van Efferink zonder wiens geloof erin het stuk waarschijnlijk niet was geschreven
De Nieuwe Toneelbibliotheek

Deze tekst is nog niet in première gegaan en Wilhelmer van Efferink heeft tot maart 2015 het premièrerecht. Elk initiatief daartoe vóór deze datum dient met hem overlegd te worden.